LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose.
Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827—1828
PRICE 5c A COPY

No. 85 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., šeštadienis, Balandžio (April) 30, 1955 ★★★★ Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji.

KRISLAI

Pirmoji Gegužės.
Vilniečių suvažiavimas.
Mūsų vajus.
Gera naujiena.
Pataisė klaidą.
Iš Didžiųjų Lygumų.
Rašo A. Bimba

New Yorko žmonės laimingi dar tiek, kad plėšrusis kapitalas nepajėgė visiškai iš jų atimti teisę paminėti Pirmąją Gegužės. Dar jiems buvo leista susirinkti Union aikštėje ir pasikalbėti savo klasės reikalais. Kituose miestuose nė tiek teisių mūsų didžiojo krašto darbo žmonės nebeturi.

O Pirmoji Gegužės, kaipo darbo žmonių šventė, prieš 70 metų gimė čionai, Amerikoje, mūsų šalyje. Darbo unijos ją pagimdė kovų audrose. Tuo istoriniu žygiu visuomet didžiuosis Amerikos darbininkų klasė. Tiesa, reakcijai pavyko beveik visai užgniaužti masinį Pirmosios Gegužės šventimą, bet jos idėja pasilieka ir visuomet pasiliks Amerikos susipratusių darbininkų širdyse.

Nereikia nė sakyti, jog visuose socialistiniuose kraštuose Pirmoji Gegužės bus švenčiama milžiniškomis demonstracijomis. Visur garsiai skambės šūkis: **UŽ TAIKĄ! ŠALIN NAUJO KARO KURSTYTOJUS!**

—:—

Jau labai arti Chicagos dienraščio Vilnies bendrovės dalininkų suvažiavimas. Gegužės 8-tą jau čia pat. Tai bus jubiliejinis suvažiavimas. Vilnis bus 35 metų amžiaus. Vilniečiai prie šio suvažiavimo ruošiasi labai rūpestingai.

Natūralu, kad jie deda visas pastangas padaryti suvažiavimą visapusiškai sėkmingu. Mes, laisviežiai, irgi privalome prisidėti.

Aš žinau, kaip daug mes turime savųjų reikalų. Žinau, kaip visiems rūpi dabartinis dienraščio Laisvės finansinis vajus. Tačiau tikiu, jog beveik kiekvienas mūsų galime doleriu kitu prisidėti prie Vilnies suvažiavimo pasveikinimo.

Ar ne gražu, kai matome mūsų administracijos pranešimuose apie čikagiečių aukas mūsų $10,000 fondui? Ten puikiausiai darbuojasi Leonas Prūsieka.

Todėl, draugai, nepamirškime vilniečių. Padėkime jiems padaryti šį jų jubiliejinį suvažiavimą tokiu gausiu aukomis, kokio jie dar nebuvo turėję.

—:—

Tuo tarpu, aišku, turėkime mintyje mūsų vajaus reikalus. Dar vis tiktai mažytė dalelė laisviečių jau atsiliepė, paaukojo į dešimties tūkstančių dolerių fondą. Kur tūkstančiai kitų draugų ir prietelių?

Tikėkite man: Laisvės finansinė padėtis labai rimta, kritiška. Tiktai su geroku kaupu šio finansinio vajaus pravedimas užtikrins mums šiems metams dienraštį.

Vien tik Laisvės personalo pasiaukojimas neišgelbės situacijos. Reikia talkos ir pasiaukojimo visų susipratusių, pažangių lietuvių.

—:—

Labai džiugi naujiena atėjo iš So. Bostono. Galimas daiktas, kad ten atgims pažangie-

(Tąsa 6-tam pusl.)

PIRMOJI GEGUŽĖS švenčiama pasaulyje

Tarptautinė darbo liaudies šventė šiais metais minima po taikos vilties ženklu; demonstracijos pasauliniuose centruose

New Yorkas. — Dėl susidėjusių sąlygų svarbiausias Pirmosios Gegužės minėjimas šioje šalyje turėjo įvykti penktadienį, daugumoje pasaulio šalių Pirmoji Gegužės bus minima šį savaitgalį, ypatingai sekmadienį. Ateinančios žinios iš Paryžiaus, Tokyo, Londono, Berlyno, Romos ir kitų centrų rodo, kad šiais metais tarptautinė darbininkų šventė švenčiama po taikos vilties ženklu.

Maskvoje šiais metais karinis paradas bus mažesnis, negu praeityje būdavo, bet už tai civilinė darbo žmonių demonstracija bus didžiausia. Berlyne demonstracijos vyks abiejuose miesto sektoriuose: rytiniame ir vakariniame. Nors Vakarų sektoryje demonstracijai šiais metais, kaip paprastai, vadovaus socialdemokratai, ji nebus antikomunistinė, kaip buvo per kelius metus. Vietoje to, jos svarbiausias obalsis bus Vokietijos vienybė.

Paryžiaus darbo žmonės laikys savo tradicinine demonstracija link Bastilijos, —jeigu policija paskutinėje minutėje jos neuždraus. Tokiame atsitikime ji būtų laikyta Vincennes parke, darbininkiškoje pietrytinėje miesto dalyje.

Tokyo darbininkai, kurie paprastai demonstruoja miesto centro plazoje, šiais metais laikys demonstraciją miesto pakraštyje, didžiulėje aikštėje, kur telpa daugiau žmonių. Ten demonstraciją rengia darbo unijos, kuriose vieningai veikia kelios politinės srovės.

Romoje komunistai ir kairieji socialistai laikys savo demonstraciją, dešinieji socialistai—savo.

Pekine Mao, Čou En-lajus, kuris dabar skrenda iš Rangoono namo, ir kiti vadai priims didžiulį karinį ir darbo žmonių paradą. Apie rengiamas demonstracijas, mitingus ir kitokius minėjimus dar pranešama iš Kalkutos, Bombejaus, Jakartos, Hanoi, Tel Avivo, Varšuvos, Pragos, Belgrado, Londono, Skandinavijos sostinių ir daugybės kitų vietų.

Afro-Azijos konferencijos dalyviai lankosi užsienyje

New Delhi. — Azijos-Afrikos konferencija Bandunge pasibaigė, bet joje užmegztos pažintys ir ryšiai privedė prie įvairių kelionių: daugelis delegatų lankosi šalyse, į kurias jie buvo pakviesti.

Egipto premjeras Nasseris dabar lankosi Indijoje, kur jis yra oficialus Nehru svečias. Egipto, Jordano ir Libano užsienio reikalų ministrai lankosi Japonijoje, kur juos priėmė premjeras Hatoyama. Kinijos premjeras Čou En-lajus per kelias dienas po konferencijos viešėjo Indonezijoje, kur jis pasirašė po Kinijos-Indonezijos draugingumo sutartimi.

Jis pakvietė Indonezijos premjerą Sastroamidjojo apsilankyti Kinijoje, ir tas kvietimą priėmė.

Londonas. — Valdžiai nepasisekė perkalbėti geležinkelių garvežių mašinistų uniją. Streikas, kaip numatoma, prasidės sekmadienio vidunaktį. Visas geležinkelinis susisiekimas bus sulaikytas.

F. Howley puola Eisenhowerį dėl laiškų maršalui Žukovui

Washingtonas. — Eks-generolas Frank Howley, kuris buvo Vakarų Berlyno komandantu po Eisenhowerio išvykimo iš ten, dabar labai aštriai puolė Eisenhowerį. Jis sako, kad Eisenhoweris blogai padarė, kai pradėjo susirašinėti su Tarybų Sąjungos krašto apsaugos ministru maršalu Žukovu.

Anot Howley, "su žmogžudžiais nesiderima..."

Howley taipgi sako, kad Amerika turėtų pradėti "apsaugomąjį karą prieš komunistinį pasaulį."

Šis eks-generolas dabar yra New Yorko universiteto vice-rektorius.

Sovietai sušvelnino savo kontrolę Austrijos zonoj

Viena. — Tarybų Sąjungos okupacinė valdžia Austrijoje padarė visą eilę palengvinimų austrams. Francūzų ir vokiečių laivai galės plaukti Dunojum Austrijoje, įskaitant tarybinėje zonoje, užsieničiai, kurie be vizų gali atvykti į Austriją, galės lankytis be vizų ir tarybinėje okupacijos zonoje.

Pasitarimai tarp keturių okupacinių jėgų ambasadorių atsidarys Aliantų kontrolės komisijos pastate (Stalino aikštėje), Vienoje.

ORAS NEW YORKE
Apsiniaukę, švelnu.

Paskutiniai pranešimai

Saigonas.— Pilietinis karas Pietiniame Vietname tarp premjero Diemo jėgų ir Bing Xuyen sukilėlių užvirė pilnu smarkumu. Manoma, kad bent 100 asmenų jau užmušta. Saigonas, kuris, su savo priemiesčiu Cholonu turi apie du milijonu gyventojų, pavirto kovos lauku. Daugelyje vietų siaučia liepsnos ir nėra kas gaisrus gesina.

Washingtonas. — Specialus Eisenhowerio atstovas generolas Collins skubiai išskrido į Saigoną.

Paryžius. — Piet. Vietnamo "imperatorius" Bao dai, kuris gyvena Francūzijoje, įsakė premjerui Diemui atskristi pas jį. Ar Diemas jo paklausys, dar nežinia. Nurodoma, kad francūzai Pietiniame Vietname remia sukilėlius. Kuomet Diemas davė savo kariuomenei įsakymą nuginkluoti Binh Xuyen dalinius, jie jai liepė neliesti miesto dalių, kurias tiesioginiai okupuoja francūzai. Ten, mat, francūzai neleistų nuginkluoti sukilėlius.

New Yorkas. — Faktas, kad vienos vaistų firmos pagaminti anti-polio čiepai pasirodė negeri, iškėlė biaurius faktus apie jau pradėjusią žydėti juodąją rinką.

Pasirodė, kad 219 vaikų, daugiausia turtingų daktarų ir jų giminių, jau buvo įskiepyti. Dabar klausimas keliamas: kokiu būdu tie daktarai turėjo teisę skiepyti saviškius, tuo tarpu, kai dar nebuvo pakankamai čiepų pirmo ir antro skyriaus vaikučiams, kurie randasi didžiausiame pavojuje?

Roma.—Penktadienį Italijos parlamentas dar negalėjo susitarti dėl naujo prezidento, vietoje pasitraukiančio senuko Einaudi.

Edenas sakosi pritariąs Kinijos ir Indijos draugystės 5 punktam

Londonas. — Premjeras Edenas pasakė parlamente, kad jis pilnai pritaria penkių punktų taikaus sugyvenimo programai, kurią išdirbo Nehru ir Čou En-lajus. Edenas sakė, kad tie penki punktai supuola su Jungtinių Tautų principais. Tie penki punktai yra:

Vienos šalies pagarba kitos šalies teritorinei nedalomybei ir suverenitetui, ne-agresija, nesimaišymas kitos šalies reikaluose, lygybė ir tarpusavė pagalba bei taikingas sugyvenimas.

Edenas padarė tą pareiškimą, kuomet darbiečiai deputatai pradėjo jį apipilti klausimais apie Britanijos santykius su Kinija. Darbiečiai taipgi klausė Edeno, ką jis galvoja apie Keturių Didžiųjų konferenciją.

Luomų diskriminacija Indijoje dabar baudžiamas nusikaltimas

New Delhi. — Indijos konstitucija panaikino taip vadinamas kastas (luomus), joms davė lygias pilietines teises. Visos kastos, įskaitant 50,000,000 taip vadinamų "neliečiamųjų" (harijanų), yra lygios prieš konstituciją.

Bet praktiškame gyvenime luomai pasiliko. Dabar Indijos parlamentas priėmė įstatymą, pagal kurį diskriminavimas prieš vieną ar kitą luomą pasidaro kriminaliniu nusikaltimu. Įstatymas, pavyzdžiui, sako, kad braminas (aukščiausios kastos žmogus), kuris atsisako įleisti į kokią viešą vietovę "neliečiamą," bus teistas kaip nusikaltėlis.

Parlamentas taipgi priėmė įstatymą, kad valdžiai konfiskuojant privatinius turtus, tik valdžia turi teisę nustatyti, kiek kompensacijos bus duota. Buvę savininkai neturės teisės reikalauti kompensacijos pagal savo apskaičiavimą. Nehru sako, kad tas įstatymas padės įvesti Indijoje "socialistinio pobūdžio sistemą."

Bezdžionės gudresnės už žmones,—iki dviejų metų...

Washingtonas. — Žmonės gal yra gudresni negu bezdžionės, bet ne iš pat pradžios. Dr. H. H. Harlow sako, kad iki dviejų metų amžiaus bezdžionė yra žymiai gudresnė už kūdikį. Paskui žmogus,—homo sapienas, — savo brolvaikę bezdžionę pralenkia.

Dvi skirtingos nuomonės

Japonijos premieras Hatoyama sako, kad jo šalis pilnai remia Bandunge priimtą rezoliuciją už atominės ir hydrogeninės bombos uždraudimą. Tuo tarpu, Britanijoje antras savo svarba Anglijos bažnyčios dvasininkas, Yorko arkivyskupas, sako, kad Britanija gerai daro, gamindama atomines bombas.

Darbiečiai paskelbė rinkiminę platformą

Jie stoja už atominių-vandenilinių bombų bandymų galą, už Čiango pašalinimą ir už pastangas suvienyti abi Vokietijos dalis

Londonas. — Britanijos Darbo Partija užgydė žaizdą, kurią buvo sudaręs vidujinis skilimas, sugrąžino Bevanui savo vietą parlamentarinėje frakcijoje ir, vieninga, metasi į priešrinkiminę kampaniją.

Darbiečiai jau yra paskelbę savo priešrinkiminę platformą, kuri daugeliu atžvilgių pažangesnė, negu buvo tikėtasi.

Visų pirma, darbiečiai stoja už tuojautinį bandonių ir vandenilinių bandomųjų sprogimų galą. Jie sako, kad tokie bandymai, kaip tie, kurie vis ruošiami Nevados dykumoje šioje šalyje, prisideda prie karinės isterijos ir taipgi gali būti pavojingi žmonių sveikatai.

Darbiečių platforma plačiai apsistoja prie Taivanio-Formozos reikalo. Formoza, sako darbiečiai, nekuriam laikui turėtų būti neutralizuota, Čiango klika pašalinta ir eita prie tos salos likimo taikingo išrišimo.

Platformoje taipgi kalbama apie Vokietijos vienybės siekimą. Nors darbiečiai nesmerkia Paryžiaus sutarties apie Vakarų Vokietijos ginklavimą, jie, visgi, sako, kad ir dabar reikėtų siekti suvienyti visą Vokietiją į demokratinę, taikingą ir neutralę valstybę. Tokiu būdu jie atsistoja arčiau pačių vokiečių socialdemokratų nusistatymo.

Vidujinės politikos klausimais, darbiečiai savo platformoje pasisako už plieno pramonės nacionalizaciją iš naujo (darbiečiai tą buvo padarę savo režimo metu), už praplatintą socialinį saugumą, už geresnį mediciniškąaptarnavimą.

Visa Britanijos spauda nurodo, kad darbiečių platforma žymiai įkvėpta bevanistinio partijos sparno. Manifesto svarbiausieji keturi punktai yra: darbas visiems, teisingas įeigų padalinimas, skurdo panaikinimas ir geresnė apšvieta visiems.

Indonezijos kiniečiai galės pasirinkt Kinijos pilietybę

Jakarta. — Indonezijoje gyvena apie trys milijonai kinų. Senu papratimu kinai Indonezijoje, lygiai kaip Burmoje, Malajoje, Tailande ir kituose Pietrytinės Azijos kraštuose, save skaitė vienu metu tos šalies ir Kinijos piliečiais.

Indonezija ir kitos Pietrytinės Azijos šalys tuomi buvo nepatenkintos. Dabar Kinija ir Indonezija priėjo prie susitarimo: Indonezijoje gyvenantieji kinai vieneriu metų bėgyje turės pasirinkti, kokios šalies piliečiais jie nori būti: Indonezijos arba Liaudies Kinijos.

Darbiečiai reikalauja, kad karinė tarnyba būtų trumpa

Londonas. — Britanijos darbiečiai įnešė pasiūlymą parlamente sumažinti karinės tarnybos laiką nuo 2-ių metų iki 18 mėnesių. Darbiečiai tikisi, kad šis jų nusistatymas pritrauks jiems nemažai balsų ateinančiuose rinkimuose jaunimo tarpe.

Darbiečių organas "Daily Herald" sako, kad šansai laimėti rinkimus auga.

Knoxville, Tenn. — Telefonistų streikas tęsiasi jau 46-ta diena. Kompanija (Southern Bell Company) visą laiką rėkia, kad streikieriai naudoja jėgą, bet teismas dabar išnešė sprendimą, kuris rodo ką kitą. Pasirodo, kad kompanija apginkluodavo sau patikimus klapčiukus ir siuntinėjo prieš pikietus. Teismas dabar uždraudė kompanijai turėti savo ginkluotus vyrus.

Washingtonas. — Profesorius James B. Conant, kuris iki šiol buvo aukštas Amerikos komisijonierius Vakarų Vokietijos, dabar paskirtas JAV ambasadorium Burmoje, nes Vakarų Vokietija dabar skaitosi nepriklausoma.

Jaunos nudistės išblaško francūzų jūreivių mintis

Paryžius. — Levanto saloje prie Riveros kranto Vidužemio jūroje randasi francūzų laivyno eksperimentinė raketų stotis. Ten pat randasi ir didoka nudistų kolonija.

Laivynas dabar reikalauja, kad nudistų kolonija būtų uždaryta. Vienas admirolas aiškino:

"Kuomet jaunos nudistės pasirodo, jos išblaško jūreivių mintis ir jie negali koncentruotis ant raketų."

Olandija patvirtino Vakarų Vokietijos ginklavimo paktą

Haga. — Olandijos parlamentas 71 balsu prieš 6 nutarė ratifikuoti Vakarų Vokietijos ginklavimo paktą. Olandija buvo paskutinė. Dabar visos NATO sąjungininkės tą paktą jau patvirtino.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays

110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President JOHN GRYBAS; Secr-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $8.00	Canada and Brazil, per year $9.00
United States, per 6 months .. $4.50	Canada and Brazil, 6 months $5.00
Queens Co. ..... $9.00 per year	Foreign countries, per year $10.00
Queens Co. ..... $5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months $5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

TAIKA---VYRIAUSIAS ŠŪKIS

GEGUŽĖS PIRMOSIOS proga milijonai viso pasaulio darbo žmonių dar kartą vieningai pasisakys už taikos pasaulyje išlaikymą.

Tai bus ir Pekine, ir Tokio, ir Maskvoje, ir Varšavoje, ir Paryžiuje, ir Vilniuje, ir Londone, ir Romoje, ir kitose sostinėse bei kituose miestuose.

Taika—brangiausias žmonijos turtas.

Taiką gali išlaikyti tik nepaprastas, didžiulis milijonų pasaulio žmonių nuolatinis budėjimas.

Kai 1889 metais Paryžiuje Antrojo Internacionalo steigiamajame kongrese buvo priimtas Amerikos darbininkų pasiūlymas, kad Gegužės Pirmąją padaryti tarptautine darbo žmonių šventė, tai ten pat ir buvo nutarta, kad tą dieną būtų pasisakyta, be kitko, už taikos išlaikymą.

Tiesa, darbo žmonės nepajėgė taikos išgelbėti. Po to kongreso net du pasauliniai karai įvyko, žiauriai nukamavę žmoniją. Tačiau darbo žmonės nenustojo pasitikėjimo, kad jiems pavyks matyti pasaulį be karų, gyvenantį taikoje.

Tą pasitikėjimą jiems teikia ir tas faktas, kad šiandien jau apie 900,000,000 žmonių gyvena socialistiniuose kraštuose, — šalyse, kurios karo politiką atmeta, kurios kovoja už taiką.

Tarybų Sąjunga, Kinijos Liaudies Respublika ir eilė liaudiškų respublikų valdosi be išnaudotojų, be tų, kurie iš karų daro pelnus ir dėl to nori karų.

Niekad pasaulio istorijoje nebuvo tokio plataus žmonių judėjimo už taiką, koks yra šiandien.

Gegužės Pirmosios proga tas judėjimas bus dar labiau sutvirtintas.

Visa tai labai džiugina taiką mylinčiąją žmoniją!

HITLERIO IR MUSSOLINIO GALAS

PRIEŠ 10 METŲ balandžio 29 dieną Italijos antifašistai sušaudė Benito Mussolinį. Jį sušaudė tuojau, kai sugavo (nacių uniformoje) bėgant į Šveicariją.

Dučė bėgo į Šveicariją nuo liaudies keršto,—liaudies, kuriai jis tiek daug skriaudų padarė, kuris Italiją privedė prie baisios katastrofos,—prie karo ir jo pralaimėjimo.

Retas liaudies priešas gavo galą taip negarbingai, kaip Mussolinis.

Prieš dešimt metų, gegužės 2 dieną, Berlyne, nacių valdžios biustinėje (kanceliarijoje), sakoma, pasidarė galą kitas, dar žiauresnis žmonijos priešas — Adolfas Hitleris.

Kai kurie spėja, būk Hitleris nenusišovė, būk jis kur nors "be žinios dingo." Tačiau galima manyti, kad jo šiandien visvien jau gyvųjų tarpe nebėra,—o gal jis ir pasidarė galą, kaip teigia to reikalo tyrinėtojai.

Kaip ten bebūtų, prieš dešimt metų negarbingai pasitraukė du didžiausieji žmonijos neprieteliai, Hitleris ir Mussolinis. Ir žmonija lengviau atsiduso.

Jiedu buvo priversti trauktis, negarbingai kristi. Galingosios Tarybų Sąjungos, Amerikos, Anglijos jėgos, —didžioji koalicija, kuriai vadovavo Rooseveltas, Stalinas, Churchillas, — buvo perdaug tvirta. Fašistinė ašis negalėjo prieš ją atsilaikyti. Fašistinės armijos buvo žiauriai sutrėkštos ir jų likučiai turėjo besąlyginiai pasiduoti.

Yra žmonių, tačiau, kurie iš istorijos nepasimoko. Italijoje turčiai pradeda organizuoti naujuosius fašistus. Vakarų Vokietijoje grupuojasi hitlerininkai, naciai. Vis tai likučiai fašizmo-nacizmo. Nejaugi jie mano, kad tai, kas nepavyko pasiekti Hitleriui ir Mussoliniui, bus galima pasiekti jiems?!

Mes tuo netikime.

Mes manome, kad laisvoji žmonija niekad neprileis, kad pasaulis susilauktų tokių pabaisų, kokios buvo pasiryžusios žmoniją pavergti, sunaikinant jos kultūrą, jos pasiekimus.

Tiesa, yra pas mus, Amerikoje, daug įtakingų žmonių, kurie remia italus fašistus ir vokiškuosius nacius, jų judėjimus. Jie dar vis galvoja: o gal gi atsiras nauji, gudresni mussoliniai ir hitleriai ir jie pasieks tai, ko nepasiekė anie.

Tokių yra ir Londone, ir Paryžiuje. Tokių žmonių yra visame pasaulyje. Bet jie mažumoje. Ir reikia manyti, kad jie visuomet ir pasiliks mažumoje.

Pasaulis, pasimokęs iš praeities, gavęs didžiulių ir žiaurių lekcijų, mūsų nuomone, bus atsargesnis ir budresnis.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

APIE 'KRIKŠČIONIŠKUS' PLEPERIUS

Vilnis rašo:

"Prof. Gravrogkas kadaise buvo socialistas. Dabar jis kunigų patikėtinis. Kada klerikalams reikia pavyzdžio, kaip socialistas ir bedievis pasidarė geru žmogum, jie iškiša Gravrogką.

"Los Angeles einančiam žurnale 'Lietuvių Dienos' prof. Gravrogkas rašo apie krikščionišką moralę ir krikščioniškus principus socialiniame gyvenime. Realizavus tuos principus, pakilsianti ir krikščioniška kultūra.

"Bet kaip tuos krikščioniškus principus supranta kad ir tie patys lietuvių katalikų laikraščiai, su kuriais Gravrogkas idėjiniai susijęs?

"Paimsime kad ir tokį konkretų pavyzdį, kaip dabar vedama unijų kova už minimum algos pakėlimą iki $1.25.

"Mes nepatėmijom nei 'Drauge,' nei 'Darbininke,' nei vieną straipsnį, nei vieną editorialą už minimum algų pakėlimą.

"Tai ką reiškia Gravrogko plepsėjimai apie krikščionišką moralę ir krikščioniškus principus, jeigu net tokį elementarį teisingumą jie ignoruoja. O ignoruoja todėl, kad jiems net elementaris teisingumas nerūpi.

"Amerika yra labiausiai sukoncentruota kapitalo šalis. Industriniai ir finansiniai gigantai apžioja milžiniškas imperijas. Kur ta krikščioniška moralė, kur tie principai socialiniame gyvenime, jeigu bažnyčia, tų principų vykintoja, ne tik nekovoja prieš kapitalo koncentraciją nedaugelio rankose, bet užgiria tą sistemą.

"Gravrogkas yra vienas iš tų obskurantų, kurie dangstosi socialinio teisingumo plunksnomis. Jų nematyt, jų negirdėt, kada reikia kovot už algos pakėlimą bent keliais centais."

FILMAS APIE MAŽUOSIUS

B. Akstinas rašo Vilniaus Tiesoje, kad Lietuvoje dabar yra demonstruojamas tarybinis filmas apie vaikus. Jis, sprendžiant B. Akstino raštu, yra įdomus.

Apžvalgininkas tarp kitko sako:

"Mūsų jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikai dar retai susilaukia filmų apie savo gyvenimą. Todėl žiūrovus džiugina šią savaitę respublikos ekranuose pasirodęs filmas 'Du draugai.'

"Ekrane matome įvairų mūsų vaikų gyvenimą klasėje, namuose, šeimoje ir prie knygos, futbolo aikštėje, koncerte. Kiekvienas iš jų turi savo pasaulį, savo interesus, savo svajones, kiekvienas iš jų savaip supranta mokymąsi, draugystę ir kitus juos supančio gyvenimo reiškinius.

"Mažieji moksleiviai, pamatys šiame filme savo buitį, jie pasimokys iš jo. Parodant Vitios 'bėdas' su aritmetikos uždaviniais, filme iškeliama darbo reikšmė, parodoma, jog ne viskas kartais lengvai duodasi, o reikia ir galvą pasukti, ir kantriai prie knygos pasėdėti. Filmas moko tiesumo, pilietinės drąsos. Ryškus šia prasme epizodas su Kostios 'liga,' kada jis išsigando galimo dvejeto ir nustojo lankyti mokyklą.

"Filmas moko mažuosius gerbti savo draugus, vyresniuosius ir, svarbiausia, skatina gerai mokytis. Kiekvienas mookytojas turėtų pasistengti, kad jo auklėtiniai pamatytų šį filmą.

"Filmas įdomus bei pamokinantis ir suaugusiems. Ne visi tėvai kartais žino ir įsigilina, kuo gyvena jų vaikai, kokie jų poreikiai ir interesai, kodėl jie kartais, turėdami visas sąlygas mokytis, gauna dvejetus, patinginiauja, darosi neklaužadomis. Filmas atskleidžia, koks margas ir sudėtingas yra vaiko pasaulis: jam neužtenka vien teisingai spręsti uždavinius ar atlikti pratimus. Vaikams reikia ir triukšmingai pažaisti, pasvajoti, paišdykauti, išlieti išdaigomis savo energiją. O ši vaikų gyvenimo pusė, kai nepastebima, kai mokamai nenukreipiama vaiko energija, kartais, kaip parodoma filme, pasireiškia ir žalingai.

"Filme yra epizodai, kurie rodo, kad neteisingai elgiasi tokie tėvai, kaip Vitios tėvas, kuris sprendžia už savo vaiką uždavinius, tuo darydamas jam tik žalą.

Filme tikrovė negražinama, sunkumai neužtušuojami. Čia gilinamasi į vaikų pasaulį, atskleidžiamos negerovės, psichologiškai teisingai pavaizduojami charakteriai. Tačiau neigiamos pusės, trūkumai čia traktuojami labai sveikai ir pedagogiškai teisingai."

APIE KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMĄ

Liaudies Balsas rašo:

"Muzikos, dainų, sporto srityje, tarp kitų, nemažai yra ir ateivių vaikų. Juos galima dažnai išskirti iš pavardžių, nors ir gerokai sukanadintos. Bet jų tarpe nėra lietuvių. Išrodo, kad lietuviai neįsitraukia nei į sportą, nei į muziką, nei į dainas. Tik sporte yra viena kita išimtis. Stukų vaikai savo laiku buvo priešakiniai sportininkai. Vienas iš jų ir dabar darbuojasi (Vancouveryje). Draugų Vidrikų (winnipegiečių) sūnus taipgi sportininkas. Bet tai ir viskas.

"Be abejonės, mūsų jaunimo nedaug. Sunku veikti organizuotai. Bet galėtų atsirasti individualių sporto, muzikos, dainų mėgėjų. Ypač labai liūdna, kad nėra entuziastų dėl muzikos, dainos. O dabar tiek visokių progų dėl visokių meininkų. Vyksta nacionaliai ir tarptautiniai sporto ir meno festivalai. Pavyzdžiui, šią vasarą įvyks Ontarijoj darbininkų jaunimo sporto ir meno festivalas. Varšuvoj, Lenkijoj, įvyks tarptautinis jaunimo festivalas. Kokia proga būtų lietuvių sporto ir meno entuziastams. Bet mes jų neturime.

"Reikėtų daugiau įvertinti meną. Yra daug bandžiusių muziką, šokius, bet išrodo, kad nebuvo užtektinai pasiryžimo, nusistatymo siekti toliau. O be pasiryžimo, be užsispyrimo negalima. Nepadės ir talentas. O kas liečia talentą, negalima manyti, kad pas lietuvius nebūtų talentingų žmonių."

LEGALĖ PAGALBA

Kada nors savo gyvenime kiekvienam asmeniui legalė pagalba yra reikalinga, ar tai dėl sulaužyto kontrakto, dėl nesupratimo sutarties, neprisilaikymo patvarkymų, etc. Jeigu asmuo neturi iš ko užmokėti advokatui, mažai teisybės gali sulaukti.

Tokiems asmenims padėti 1876 m. būrelis newyorkiečių susirinko ir įsteigė Legal Aid Society. Pirmas tos organizacijos tikslas buvo padėti naujai atvykusiems iš Vokietijos. Šiandien ta organizacija siūlo savo patarnavimą visiems New Yorko miesto žmonėms, nepaisant spalvos, tikybos ir tautinės kilmės. Yra seniausia legalės pagalbos organizacija visose JAV-ėse ir praeitais 75 metais padėjo suvirš dviems milijonams aplikantų, kuriems pagalba buvo reikalinga. Kasmet apie 500,000 žmonių kreipiasi į šią organizaciją, ieškodami pagalbos. Žmonės gali tikėti, kad kadangi prašo pagalbos iš šios organizacijos, viskas pasilieka privatišku reikalu.

Tokių draugijų yra apie 125 JAV-ėse. Kai kuriuose miestuose jos užlaikomos iš taksų fondų, kitose vietinės advokatų organizacijos padeda. New Yorko miesto organizacija gauna pinigus iš privačių šaltinių.

Savanoriai advokatai dirba kai kuriose organizacijose, bet New Yorko organizacija turi štabą iš 40 pilnai apmokamų advokatų. Ir apart tų 40 adovkatų organizacijai padeda kiti "part time" savanoriai advokatai. Organizacijoj dirba advokatas Bilmacz, gabus kalbininkas.

Legal Aido Society duoda patarimų nemokamai, jeigu aplikantas neturi iš ko mokėti, arba nustatytą mažą mokestį nuo tų, kurie gali mokėti. Ji reprezentuoja asmenis teismuose, kur valstija ar teismas neparūpino advokato. Aplikantai turi parodyti, kad negali užmokėti advokatui, ir tada užmoka reikalaujamą mokestį iš 50 centų, bet ir tų nereikia mokėti, jeigu aplikantas neturi pinigų. Specializuotuose reikaluose, ypatingai kur pinigų atgauta, komisas kolektuojamas. Bet niekad negali viršyti $30.

Draugija gali padėti algų ir mažų skolų reikaluose, įmokėjimų kontraktų klausimuose, apdraudos reikaluose, nesusipratimuose tarpe savininkų ir nuomotojų, vedybų panaikinimuose, perskyrų reikaluose, paruošiant legalius dokumentus, kurie liečia mažas sumas pinigų, jūrininkams dėl algų ir sužeidimų ir panašiai.

Kriminaliniuose atsitikimuose dalyvavimas tik pagal teisėjo prašymą arba jeigu aplikantas, ar giminės, ar oficiali įstaiga prašo tokios pagalbos.

New Yorko gyventojai, kuriems legalė pagalba reikalinga, gali kreiptis į Legal Aid Society Civil Branch, 11 Park Place, New York 7. Kitų adresus galima rasti telefono knygoje. Criminal Branch randasi 100 Centre Street, New York 13. Legalės informacijos telefonu duodamos tik Welfare and Health Council of New York agentūroms, ne privačiams asmenims.

Common Council

Kukuruzai ir Lietuva

Tarybų Lietuvos žemės ūkis daro labai svarbų, istorinį pasisukimą. Visame krašte eina plačiausias sąjudis už įdiegimą kukurūzų auginimo. Prie to skatina kolūkius vyriausybė. Lietuvos spaudoje pilna informacijų apie šio palyginti naujo Lietuvoje "sutvėrimo" pranašumus ir vertybes visam žemės ūkiui. Net ir Vilniaus Tiesoje kupina agitacijos už kukurūzus. Apie kukurūzus kalbama ne tik kaipo gyvuliams pašarą, bet taip pat kaipo apie labai naudingą ir reikalingą grūdinę kultūrą. Netiesa, sako, kad Lietuvoje kukurūzas negalįs prinokti, nes vasara esanti pertrumpa.

Štai Vilniaus Tiesoje kovo 26 d. per keturias špaltas šūkis: **"Išskirkime kukurūzams geriausias dirvas."** Ten pat skaitome docento P. Vasinausko agitacinį - informacinį straipsnį **"Platų kelią naujai kultūrai—kukurūzams."** Straipsnis labai įdomus. Iš jo galima spręsti, kaip visa Lietuva yra suįdominta tąja nauja žemės ūkio kultūra. **"Kukurūzų auginimas — kovinis uždavinys visiems žemės ūkio darbuotojams,"** skamba šiame straipsnyje vienas subantgalvis.

Doc. P. Vasinauskas rašo:

"Kad kukurūzai mūsų sąlygomis puikiai auga, neginčijamai nustatyta respublikos žemės ūkio mokslinėse tyrimo įstaigose. Dotnuvoje jau daug metų kukurūzai auginami, ir aš nežinau atsitikimo, kad kada nors kukurūzų pasėlis būtų buvęs blogas dėl nepalankių klimatinių sąlygų.

"Maža to, kad kukurūzai auga ir duoda didelius kiekius žalios masės. Jie pas mus turi būti auginami ir kaip grūdinė kultūra. Dažnai kartojama, kad vėlyvosios kukurūzų veislės nepribręsta. Iš esmės tai visiškai klaidingas pasakymas. Tyrimais nustatyta, kad kukurūzai pribręsta iki vaškinės brandos. O ką reiškia vaškinis javų pribrendimas? Tai tokia jų grūdo išsivystymo stadija, kada jame galutinai sukrautos visos organinės medžiagos. Vaškinė stadija skiriasi nuo kietos tik tuo, kad šiuo metu grūdas dar turi apie 30 procentų drėgmės, vietoje 15 proc.

"Priešakinių kolūkių patyrimas rodo, kad respublikoje galima sėkmingai užauginti kukurūzus ne tik grūdams, bet ir sėklai.

"Mūsų draugai, mokslininiai darbuotojai, apskaičiavo, kad nė viena kultūra neduoda tiek maistingo pašaro, kiek kukurūzai. Pavyzdžiui, vienas hektaras vikių mišinio derliaus duoda 3,200 pašarinių vienetų, bulvių — 5,310, o kukurūzų — 10,679 pašarinius vienetus.

"Kukurūzams galima priskirti visą eilę kitokių pranašumų. Gerai įtreštoje žemėje, pasitaikius lietingam orui, daugelis vertingų kultūrų mūsų sąlygomis išgula, ir dėl to jų derlius žymarkiai nukenčia: kviečių ir kitų grūdinių kultūrų sumažėja grūdų derlius ir jų kokybė, vikių mišinys dėl išgulimo apipūva ir tt. Kukurūzai yra vienintelė kultūra, kuri bet kokius lietus ir bet kokius vėjus puikiausiai atlaiko, esant pačiam didžiausiam derliui."

Čia reikalingas paaiškinimas

Antano Metelionio knygoje "Apie Dievus ir Žmones," 152-rame puslapyje, pasakyta:

"1431 metų gegužės 30 d. Francijos katalikų bažnyčios inkvizicijos teismas surado, kad Orleano mergelė yra eretikė, ir tą pačią dieną ją ant laužo sudegino. Katalikų bažnyčios didžiausias kaltinimas Orleano mergelei buvo, kad ji dėvėjo vyriškais drabužiais.

"Prabėgus arti 500 metų, ta pati 'neklaidinga' bažnyčia, per popiežių Benediktą XV, 1920 m. bal. 16 d. tą pačią eretikę pripažino šventa ir 'nukėlė' į dangų."

Gi Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungos 1917 metų metų Darbininkų Kalendoriuje, kurį sutaisė Kovos redakcija Philadelphijoje, pasakyta:

"1431 — Katalikų kunigai sudegino, kaipo raganą, Orleano mergelę, kurią popiežius Leonas XIII vėliau pakėlė į šventąsias."

Metai, mėnesis ir diena sutinka, kada Orleano mergelę ant laužo sudegino, bet kaip atsitiko, kad net du popiežiai kėlė ją į dangų? Nejaugi ji buvo suakmenėjusi, kad vienam senam popiežiui buvo persunki pakelti?

Manau, dar yra kas nors gyvas iš tuo laiku dirbusių Kovos redakcijoje, kuris sutaisė ar padėjo sutaisyti minėtą kalendorių, tai prašau paaiškinimo. O gal Metelionis pasakys mums, dėl ko įvyko tokia stambi istorinė klaida.

Prie progos turiu pasakyti, kad Metelionio gimtinis kaimas klaidingai parašytas. Knygos įvadoje pasakyta:

"Antanas Metelionis gimė 1888 m. liepos 12 d., Paluinų kaime."

Tokio kaimo nėra visam buvusiam Seinų apskrityje. Turi būti **Paliūnų** kaime. Metelionis yra šeštas gyventojas nuo manęs arba aš nuo jo. Reiškia, abudu esame iš to paties kaimo.

J. N.

SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvoje sportas, kuris šioje šalyje vadinamas "wrestling," vadinasi "klasikinės imtynės," kadangi šis sportas gimė senovės Graikijoje ir Romoje.

Lietuvoje žinomos sekamos sporto šakos: kompleksinės varžybos, boksas, buriavimas, čiuožimas, dailusis čiuožimas, dviračių sportas, futbolas, fechtavimas, gimnastika, klasikinės imtynės, laisvos imtynės, irklavimas, krepšinis, lengvoji atletika, motociklų sportas, plaukymas, slidinėjimas, stalo tenisas, sunkioji atletika, stendinis šaudymas, šaudymas, šuoliai į vandenį, šiuolaikinė penkiakovė, šachmatai, šeškės, tinklinis, tenisas, vandensvydis.

Padėkite savo vajininkams gauti Laisvei naujų skaitytojų. Laisvės kaina $8.00 metams.

LITERATŪRA IR MENAS

V. Mykolaitis-Putinas

Kristijonas Donelaitis-didysis lietuvių liaudies poetas

Minime 175-ąsias metines nuo vieno iš žymiausių lietuvių liaudies sūnų, grožinės lietuvių literatūros pradininko ir klasiko, poeto-realisto Kristijono Donelaičio mirties. Šios sukakties minėjimas nėra vien reikšmingo literatūrinio fakto minėjimas, jis yra didelis įvykis lietuvių tautos kultūriniame gyvenime.

Koks gi yra vyriausias Donelaičio asmenybės ir jo kūrybos bruožas, kuris ir šiandien kelia mūsų nusistebėjimą, pagarbą ir meilę jam ir jo kūrybai? Manau, neapsiriksime pasakę, kad tas bruožas tai yra savo gimtojo krašto, jo gamtos ir svarbiausia jo žmonių, paprastų valstiečių, būrų-baudžiauninkų meilė. Donelaitis darbavosi ir savo poezijas rašė vien tiktai apie juos ir tiktai jiems. Donelaitis nesvajojo apie jokią poeto šlovę. Jis nesirūpino to laiko literatūrinėmis normomis, įpročiais, skoniu. Jis rašė tokia eilėdara, kokios buvo išmokęs mokyklos suole, skaitydamas senovės klasikus. Ir tai yra, berods, vienintelis apčiuopiamas jo kūrybos ryšys su literatūriniu pasauliu.

Kristijoną Donelaitį rišo su liaudimi daugeriopi ryšiai: kilmė, jaunystėje patirtas skurdas ir ilgų metų bendri rūpesčiai, poetui einant pastoriaus pareigas Tolminkiemyje, kur jis iš arti galėjo prisižiūrėti baudžiauninkų nuskurdusio gyvenimo ir dvarininkų daromų jiems skriaudų.

Donelaičio užuojauta valstiečiams ir feodalų sauvalės smerkimas — tai vyriausias vedamasis jo kūrybos motyvas, garsiai nuskambėjęs jau ankstyvesniuose poeto kūriniuose, pasakėčiose ir plačiai išsišakojęs "Metų" poemoje. Pasakėčiose atsispindi kai kurie feodalinės baudžiavinės epochos bruožai ir socialiniai santykiai, skamba ir rūstus poeto balsas, smerkiąs tą išnaudotojišką santvarką. Pav., pasakėčioje apie "Ąžuolą gyrpelnį", ąžuolas vadinamas "didpilviu", pasipūtusiu "gyrpelniu", "raspustninku", "kietasprandžiu", kuris niekina kitus medžius ir tyčiojasi iš silpnos nendrės. Skaitytojas tuoj supranta, kad išplėstame ąžuolo vaizde poetas rodo išpuikusį, vargšus niekinantį savo gadynės poną. Pasakėčios morale poetas tiesioginiai puola tuos "išputėlius pilvotus",

Kad jie vargdieniams per daug ant
nugaros kopia
Ir beverkiantį išdykę spiria siratą,

ir kad ant jų aukso "siratų ašaros blizga". Jis su užuojauta kreipiasi į vargdienius, kurie "su lopyta skranda vos barščius nedarytus, vos kartupelius" valgo. Pasakėčioje apie "Vilką provininką" atsispindi atmonų ir vachmistrų daromos būrams neteisybės.

Bet garsiausiai prabyla poeto užuojauta ir meilė skriaudžiamam baudžiauninkui ir stipriausią poetinę išraišką gauna "Metų" poemoje. Šiam kūriniui poetas paskyrė spėjamai apie 15 paskutinių savo amžiaus metų ir sudėjo į jį visą savo gyvenimo patyrimą. Aš noriu atkreipti dėmesį tik į tuos idėjinio-tematinio turinio kūrinius, kuriais pasireiškia glaudus poeto sutapimas su liaudimi, jos reikalų supratimas, jai reiškiama poeto užuojauta ir meilė. Užuojautos ir meilės jausmas vargstančiam valstiečiui reiškė ne vienas rašytojas tuo metu ir vėliau. Tačiau tie sentimentai nėjo iš rūsčios gyvenimo tikrovės pažinimo, iš kartu su baudžiauninku išgyvento jo vargo ir skausmo, bet dažnai priešingai—iš persotintos buities, iš abstraktaus idealizmo, bejėgio humaniškumo bei filantropijos, pagaliau iš mados.

Donelaitis rašė kitaip. Donelaičiui svetimas ašarotas jausmingumas. Visa jo poezija kyla iš gyvenimo stebėjimo ir blaivaus jo reiškinių vertinimo. Iš čia kilo ir užuojauta būrams ir tas gilus meilės jausmas, kuris paguodžia ir bara, glosto ir baudžia pagal reikalą ir aplinkybes. Tik gilus liaudies reikalų supratimas, nuoširdus jų vargų-skausmų atjautimas galėjo padaryti poetą tokį įžvalgų, kad jis sugebėjo pastebėti reikšmingiausius visos epochos reiškinius, fiksuoti būdingiausius jos bruožus. Sąmoningai nesusivokdamas istorijos raidoje ir visuomeninių bei gamybinių santykių kitimo procese, jis teisingai įspėjo ir atspindėjo charakteringais vaizdais, išreiškė daugelį esminių yrančio feodalizmo bruožų. Čia ir išryškėja Donelaičio dydis bei progresyvumas, kad jis feodalizmo laikais kūrybą susiejo su plačiomis engiamos liaudies masėmis.

Dviejų pagrindinių antagonistinių feodalinės santvarkos klasių — viešpataujančios feodalų žemvaldžių ir pavergtosios valstiečių baudžiauninkų — prieštaravimai ir kova ryškiai atsispindi "Metų" vaizduose. Sverbiausios klasinių prieštaravimų priežastys, atsispindėjusios "Metų" vaizduose — tai baudžiavinė eksploatacija, leidusi feodalams ligi paskutiniųjų nuskurdinti valstiečius, klasinės sąmonės budimas baudžiauninkų masėse ir nauji reiškiniai ekonominiame bei visuomeniniame gyvenime, yrant feodalizmui ir beužsimezgant kapitalistiniams santykiams. Šiuose vaizduose labai aiškiai pasirodo liaudiška poeto pozicija, protu ir širdim reiškiamas pritarimas valstiečiui-baudžiauninkui.

Vienas iš ryškiausiai "Metuose" atsispindėjusių baudžiavinės santvarkos bruožų —tai ponų, kaip valdančios klasės, privilegijuota teisinė padėtis. Vergiško baudžiavinio darbo paveikslų, sukurtų su visa realistinio vaizdavimo jėga, skaitytojas randa daugelyje "Metų" vietų, ypač "Vasaros darbuose".

"Metuose" jau atsispindi miesto ir prekybinio kapitalo poveikis feodalinio ūkio uždarumui pralaužti ir ne tik dvarų, bet ir turtingesnių valstiečių ekonominiam stiprėjimui augti. Klasiniams prieštaravimams paaštrėti uždaro feodalinio ūkio irimas turėjo didžiulės reikšmės. Nors dvarai galėjo turtėti, bet, veikiant pinigui ir miestui, auga prabanga ir išlaidumas. Pričkaus pasakojime apie vyriausiojo dumčiaus puotą matome prabangų ponų gyvenimą. Tačiau su augančia prabanga smunka jų moralė, reiškiasi visiškas išsigimimas, kuris vaizdžiai parodytas "Metuose".

Donelaitis, pabrėžtinai išryškindamas

(Tąsa 4—tame puslap.)

Motinos širdis

(Taikau Motinų dienai)

Šiandien ne vienas išbudęs svajoja,
Kad tūkstančiai motinų gimdo ir vaitoja;
Kiekvieną valandą bei minutą,
Tūkstančiai naujų gyvybių sukruta.

Motinų galvos iš skausmo sviruoja,
Per miglotą debesį vos kūdikius įžiūri,
Skausmų kankinamos pačios nežino,
O kas gi čia, jis ar ji gimė?

Tas miglų debesis, per kurį kūdikius įžiūrėjo,
It sapnas su skausmais nuslinko, praėjo;
Skausmams išsisklaudžius, jos atbudo,
Ir meilės jausmuose jos visos paplūdo.

Žiūrėdamos į kūdikius juokės ir kvatojo,
O širdis tarsi aro sparnais suplasnojo;
Joms niekas ant svieto nebuvo brangesnio,
Tobulo ir meilaus, už jų kūdikius gražesnio.

Jos glosto mažyčius ir saldžiai bučiuoja,
Tarsi šiandien jos į naują pasaulį važiuoja,
Tarsi pranešti, kad nauja gentis gema,
Kuri nuvers valdonus ir panaikins karą.

Motinos meilė nėra išmatuota,
Todėl, kad pačios gamtos duota,
Jokie didžiūnai pasakyti dar nedrįso,
Dėl ko motinos širdis iš meilės plyšo.

Jaunutis

Jovaro jubiliejus

Šiemet sukanka 75 metai nuo gimimo Lietuvos liaudies poeto *Jono Krikščiūno-Jovaro.* Jovaras yra Kalniškių kaimo mažažemio Juozo Krikščiūno sūnus. Skaityti jį išmokė tėvas, o visa kita jis pasisėmė iš gyvenimo mokyklos. Tai tipiškas, anot Gorkio, "liaudies universiteto" abiturientas! Jovaro septyniasdešimtpenkmetines plačiai atžymėjo visa Lietuva.

Būdamas 17-kos metų Jovaras jau pradėjo nešti knygas iš Prūsų ir knygnešiavo iki spaudos atgavimo. Po 1905 m., jisai platino legalią ir nelegalią literatūrą.

Jovarui, kaip ir Žemaitei, didelės įtakos turėjo pažangus liaudininkas Povilas Višinskis. Jis jį skatino rašyti ir mokė eilėdaros meno.

Jovaras rašyti pradėjo gana seniai—1904 m. Jo eilėraščius spausdino "Varpas", "Ūkininkas", "Naujienos", "Lietuvos Žinios", "Jaunimas", "Lietuvos Ūkininkas", "Naujoji Gadynė", "Skardas", "Žarija" ir Amerikos pažangieji laikraščiai.

Caristiniais laikais Lietuvoj buvo negalima laisvai savo mintis bei idėjas reikšti, reikėjo tai atlikti įvairių simbolių ir daugtaškio pagalba. Taip va ir Jovaras savo eilėraštyje apie "berželį" (1906 m.) turi mintyje skurdų darbininką, kai jį klausia:

Ko liūdi, berželi, ko liūdi?
Ko verki nuleidęs šakas?
Kam svyra žalieji lapeliai,
Kam varvina šaltas rasas?...

Ir berželis jam atsako:

—Aš verkiu, svyruoklis berželis,
Kad linksmai gyvent negaliu...
Užaugęs ant ravo kampelio
Durpynuose vargti turiu...

Likimas nuo miško atskyrė,
Per tai ir kęsti sunkiau...
Čia, žemė prirūgus ir liesa
Man širdį vis vargin didžiau...

Įkiro berželiui vargingas gyvenimas ir jisai mano, kad gal bent mirtis jį iš vargo išvaduos:

Ilgu man pasauly gyventi.
O gal kad pakirstų greičiau,
Nereiktų ilgėjimo kęsti,
Numirus gal būtų geriau...

Tačiau noras gyventi ir kovoti nugali vargą ir juodas mintis:

Bet kaip ten kas būtų...—Aš noriu
Žaliuoti,— gyvent ir kovot,
Ir savo draugams svyruonėliams
Gyvenimo laimės ieškot!...

Arba va kitas jo eilėraštis, "Velykos", rašytas 1909 m., o visai aktualus, tarsi jis būtų tik vakar rašytas:

Velykos! Velykos! Bet ką jos mums duoda?...
Ar jos kiek apšviečia gyvenimą juodą?...
Ar laukiamas laisves žmonijai apsako?...
Ar jos mums prašalin erškėčius nuo tako?

Dar liaudis tebevargsta spaudėjais
apsiausta,
Ši žemė pilkoji tebėra neprausta,
Skambėdami pančiai nuo rankų nekrinta,
Dar auštantis rytas žmonėms
neprašvinta...

Dar kovos tebeina už laisvę ir žemę,
Dar didžiosios masės tebėra aptemę...
Bet mes, darbo žmonės, tikrai prisikelsim
Ir visą žmoniją iš vargo iškelsim.

Už tokias mintis, aišku, caro valdžia Jovarą kalino ir persekiojo. Tačiau jį persekiojo, ir ignoravo, ne tik reakcinė rusų caro valdžia, bet ir mūsų pačių, "laisvos ir nepriklausomos" Lietuvos valdininkija. Kad taip buvo, galima matyti, kad ir iš žemiau esamos citatos, paimtos iš literatūros žurnalo "Raštai" 1941 m. nr. 3. Pasiskaitykite:

"Gerokai prieš pirmąjį imperialistinį karą Lietuvos ir Amerikos lietuvių spaudoje pasireiškė liaudies poetas Jovaras, pats liaudies sūnus, gyvenęs liaudyje, dainavęs jai ir apie ją. Jaunoji karta nedaug apie jį težino. Jovaro vardas buržuazinėje Lietuvoje retai tebuvo minmas, o tie, kurie drįso spausdinti jo eilėraščius, kartais būdavo tardomi ir kalinami, kaip tai 1925 m. buvo atsitikę su redaktorium Leonu Vitkausku, išspausdinusiu 'Šiaulių Naujienose' Jovaro eilėraštį 'Viešpačiui'. L. Vitkauskas be teismo buvo du ar tris mėnesius kalinamas. Įdomiausia yra tai, kad tas pats eilėraštis buvo paimtas iš rinkinio 'Širdies Balsai', išleisto 1908 m. ir platinamo Lietuvoje, vadinasi, *caro priespaudos laikais!* Jovaras carinės cenzūros buvo praleistas, o lietuvių krikščionių-tautinės buržuazijos laikais buvo tiek pavojingas, jog net redaktorius buvo kalinamas už jo eilėraščio perspausdinimą."

Ir šiandien tie patys anų laikų buvę cenzoriai ir teisėjai mums kalba apie atsteigimą "laisvos" Lietuvos!

Jovaro kūrybos yra išėję net keli rinkinėliai: "Žibutė", 1906 m. Vilniuje; "Poezija", 1908 m. Šiauliuose; "Jausmų kibirkštėlės", 1908 m. Šiauliuose; "Širdies balsai", 1908 m. Tilžėje; "Tėvynės laukuose", 1909 m. Pittsburge; "Pirmieji žiedai", 1909 m. Chicagope; "Sielos aidai", 1913 m. Vilniuje; "Amžinos dainos", 1914 m. Š. Amerikoje.

Jovaras ir dabar gyvena Kalniškių kaime ir neleidžia savo poeto plunksnai rūdyti. Ilgiausių jam metų!

Neklasikas

Nereikia užsigauti

Neinu į jokią polemiką. Nenoriu teisinti nei R. Mizarą už parašymą straipsnio apie poetą R. Židžiūną, nei Židžiūnienės dėl straipsniu nepasitenkinimo. Mano supratimu, Mizaros rašinys buvo strūniškai tiesus, nekreiptas nei į vieną nei į kitą pusę.

Pradžioje šių metų Amerikos Lietuvių Piliečių Klube turėjau su poetu R. Židžiūnu trumpą, bet reikšmingą pasikalbėjimą, kuris nuskendo giliai mano atmintyje.

— Tai ką? Daugiau jau nedainuoji Aido Chore, — klausia manęs poetas, — juk esi senas choristas, dainavai jame, kuomet senelis Ereminas vadovavo jį.

— Taip, dainavau jame. Dainavau su kitais aidiečiais-aidietėmis ir tavo parašytą dainą:

Štai, gražiai šviečia mėnuo auksinis,
Žiba žvaigždelės, rami naktelė.
Jaučių nustojo vargas kankinęs,
Oi, eisiu, eisiu aš pas mergelę.

Žinau ji laukia manęs vienutė,
Vyšnelių sode, kur dainužėlė.
Gražiai, jausmingai čiulba lakštutė,
Kur rasa skaisti bučiuoja gėlę.

Ten aš nuėjęs, ją apkabinsiu,
Pasidžiaugsiu, pasikalbėsiu.
Priglausiu mielą ją prie krūtinės,
Židriom's akelėm's pasigrožėsiu!

—Iš kur gavai tokį jautrumą, kad parašei stebėtinai jausmingas eiles? — klausiau poeto.

— Buvau pasiutiškai įsimylėjęs,— atsakė jis. — Ir kuomet pamačiau, kad mano įsimylėjimas jau eina šuntakiu į raistą, naktimis miegoti negalėjau. Vieną naktį nuvažiavau Prospect Parkan ir užėjau ant kalno, atsisėdau ant suolelio prie žydinčių gėlių. Vienas, kaip pustelninkas. Jokio žmogaus nesimato. Naktinė tyla; tik mėnulis padangėje šviečia ir žvaigždelės mirksi. Tai tenai sėdėdamas ir parašiau: Štai, gražiai šviečia mėnuo auksinis!

— Kodėl dabar nieko nerašai? Juk esi pilnas poetiško gabumo. Choristai, solistai ir koncertus lankančioji publika laukia jausmingų dainų. Nejaugi prigęso romantiška liepsnelė? Dar nesi senas vyras.

— Negaliu. Gyvenimo aplinkybės viską trukdo. Nebuvai niekad vedęs, tai nežinai ką reiškia poriškas gyvenimas. Prie to (rodydamas dešine ranka į krūtinės kairę pusę), čia negerai. Galiu kristi, šaligatviu eidamas, arba iš lovos neatsikelti, kaip kad daugelis tokių drūtuolių neatsikėlė. Tad neturiu jokio ūpo rašymui, nes mintys maišosi it bitės avilyje ir negaliu tinkamai sutvarkyti jų. Ir taip gyvenu, kaip žmonės sako, iki šiai dienai.

Manau, jog jo paties pareiškimas užbaigs visus nesusipratimus.

Prie pabaigos reikia pasakyti, kad poeto mintys stebėtinai greitos. Supraskime: gyvendamas Brooklyne, įsimylėjęs mėlynakę mergina, — sėdėdamas Prospect Parke prie žydinčių gėlių, dainuoja:

Žinau ji laukia manęs vienutė,
Vyšnelių sode, kur dainužėlė,...

Tai jau Lietuvoje. Vyšnelių sodą galima rasti ir pas amerikonišką stambesnį ūkininką, bet kur gausi lakštutę patupdyti vyšnion, kad ji čiulbėdama primintų jo nevykusį romansą?...

J. N.

Gegužės Pirmoji

Daugiareikšmė Pirmoji Gegužės darbininkų svarbiausia šventė. Tuomet pavasario saulutė sutrauko ledinius retėžius, rakinančius mūsų žemės-maitintojos krūtinę. Visa gamta tuomet alsuoja laisvai — girios velkasi žaliais rūbais, upeliai čiurlena ir lankos pagelsta purienų žiedais. Visa gamta paskęsta bilijonuose kibirų pavasarinės saulutės auksinių spindulių. Pirmajai Gegužės žmogus šventa d i e n i š k a i skrenda savo siela ir mintimis į skaidriąją padangę šviesesnio rytojaus.

Gegužės Pirmąją darbo žmogus paskęsta bangose prisiminimų apie darbininkų kovas prieš išnaudotojus. Darbininkų kovos istorija jam primena Marie Antonette, Francijos karalienę, kuri liepė valgyti pyragą, jei neturi duonos, susirinkusioms alkanųjų minioms priešais jos palocių. Jam primena Francijos revoliucijos metu sugriovimą Bastilijos, kuomet minios, lipdamos per kovoje kritusiųjų lavonus, plikomis rankomis draskė mūrus; jam primena kruvinąjį sekmadienį, kuomet, po vadovybe dvasininkų, alkanųjų minia ėjo pas carą prašyti darbo ir geresnių darbo sąlygų, o caro įsakyta kariuomenė taškė taikingai, šventadieniškai nusiteikusias minias, paversdama caro palociaus aikštę į kraujo jūrą; jam primena streikierių kovas, kuriose daug gyvasčių yra žuvę ir upeliai kraujo pralieta, ir kurių pasekmė: geresnis darbo žmogaus būvis. Reikšmė raudonosios vėliavos yra ženklu darbo žmonių išlieto kraujo konflikte su išnaudotojais.

Šiandien daugiau nei pusė pasaulio darbininkijos apvaikščios Pirmąją Gegužės laisvai, tik vien dėl to, kad darbininkija kovojo ir aukojo gyvastis praeityje. Šiandien tos šalys, kurias valdo darbininkai, yra galingos. Tik darbo žmonės tegalės sulaikyti bepročius nuo uždegimo pasaulio atomine bomba. Tik darbo žmonės tegali užtikrinti pasaulinę taiką visiems laikams.

Nenusiminkime, draugai, kad nekuriose šalyse apvaikščiojimas P i r m o s i o s Gegužės bus neskaitlingas. Žmonių su gilia siela ir aštriu protu visuomet yra mažuma. O, be to, reakcija jų veiklą labai apsunkina. Bet jų veikla yra tiksli ir aštri. Ji, kaip peilis muilą, piauna pūvantį, pūliuotą senosios išnaudotojų tvarkos kūną. Senąją tvarką, atsiduodančią fašizmo dvoku, nereikės atomine bomba daužyti. Ji pati sau galą artina. Liliputai ir kanutai jos neišgelbės, kaip jie negali sulaikyti jūros bangavimo bei užtvenkti upės tekėjimą. Todėl, pasaulio darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite! Jūs laimėsite pasaulį!

J. P. Bevardis

PRAŠOME KOLONIJŲ DĖMESIO! Nesivėluokite su piknikų rengimu savo organizacijų naudai, ir ką nors surengkite Laisvės naudai.

Jei Tamsta negali gauti Laisvei naujo skaitytojo, tai nors stambesne auka paremk biudžeto sukėlimą.

So. Boston, Mass.

Balandžio 17 d. So. Bostone

Tai buvo puikus sekmadienis. Diena graži, rodanti gana ankstyvą pavasarį. Jei šaltas žieminis vėjas nepradės vėl pūsti iš New Hamshire Baltųjų snieginių kalnų, tai galima tikėtis pas mus ankstyvo medžių sužaliavimo.

Ryte pasikėlęs, pažiūrėjau per langą—matau jau saulutė savo šiltais spinduliais švietė tiesiog į jauną darže obelaitę, besirengiančią už kelių saulėtų dienų paskleisti savo gražiuosius ružavus žiedus, o pačiaug ir malonų pavasarinį aromatą.

Gi mes su draugu Blažoniu tą rytą rengiamės iš Lowellio važiuoti į svarbų posėdį, kuris turi įvykti 1 val. popiet, So. Boston, Mass. Juk tai šiandieną turėsime spręsti apie surengimą dviejų didelių piknikų. Reikia prie jų gerai prisirengti, kad jie abu įvyktų su mažiausia trūkumų.

Pirmas — pavasarinis piknikas rengiamas Massachusetts lietuvių Maple Park, Methuen, Mass., birželio 12 dieną.

Gi antras, tai didžiausias dviejų dienų **spaudos** piknikas, rengiamas Naujosios Anglijos lietuviškų organizacijų, liepos (July) 3-4 dienomis, 1955 metais. Tai bus monteliečių Tautiškame Parke, Brocktone, Massachusetts.

Į praplėstą posėdį suvažiavo geras būrys apskritinių atstovų ir atstovių ir keletas šiaip svečių, gerai patyrusių tokiems sprendimams. Todėl tie abiejų piknikų klausimai bei prisirengimai buvo išspręsti į daugiau valandos laiką. Posėdis užbaigtas su nuoseklumu ir kiltingu ūpu darbuotis —veikti geriausiam pasisekimui.

Lietuviškas menas So. Bostone gyvuoja

Negalima sakyti, jog So. Bostone menas buvo jau miręs. Jo gyvybę ir garbę iki šių dienų išlaikė nuo seniau ten gyvuojantis Broadway Kvartetas, su Stasiu Pauru priešakyje.

Nors ir neaktyviai, bet visgi, nors retkarčiais šen-ten kvortetas savo šauniu sudainavimu pasirodydavo. Jo pulsą visuomet prižiūrėdavo dainų mokytojas Stasys Paura.

Robertas Niaura savo garbingu užsilaikymu ir dailiu tenoro balsu visuomet vietoje.

Du dramatiški baritonai, priduodanti daug svarumo Kvartetui, tai Petras Švedas ir Leo Zelsonas.

Tai retai tegalima rasti tokius balsus. Tai laimė Broadway Kvartetui! Tik reikia geriau susidrausti — susidisciplinuoti ir gaunate puikiausią Kvartetą, kokį tik galima.

Mano širdingiausias linkėjimas gyvuot Kvartetui!

Iš naujo organizuojasi choras

Pastaruoju laiku So. Bostone gerai susirūpino meno palaikymu Jonas Petruškevičius, nors iki šiol jis pats nebuvo dainininkas.

Jiedu su Stasiu Paura balandžio 17 dieną, 1955 m., sušaukė gana skaitlingą būrelį buvusių dainininkų ir šiaip dainų mėgėjų abiejų lyčių, kur Stasys Paura gražioj prasmėj paaiškino tikslą susirinkimo ir po to sekė visų gražūs išsireiškimai, kaip seniau gražu būdavo, kuomet chorai ir kitokios meninės grupės gyvavo.

Po visapusiškų išsireiškimų susirašė 20 žmonių mokytis ir dainuoti. Geriausio pasisekimo! Toks gražus — kiltingas ūpas pas bostoniečius, jog galima tikėsis, kad jie netik Broadway Kvartetą turės, bet ir populiarų chorą.

Draugas Petruškevičius paaiškino, dėl ko jis darbavosi, kad sušaukti gerą susirinkimą ir kad yra reikalas turėti meno mėgėjų grupę dėl vietinio judėjimo. Bet aš pirmą kartą mačiau ir girdėjau gerbiamą Paurą taip rimtai ir tinkamai perstatant būtiną reikalą organizuoti ir turėti So. Bostone chorą ir kitokias menines grupes. Man labai patiko jo rimtas aiškinimas.

Bostonas turi meninių jėgų, tik jas reikia pasiekti. Iki šiol jos buvo pakrikimo stadijoje. Dabar reikia susigriebti, susisiekti, susiorganizuoti ir meniniai kilti į gyvą judėjimą. Lai Bostonas, kaipo centrinis miestas, atgauna senovinę pagarbą. Mes to linkime!

So Bostonas gražiai paminėjo Lietuvių Literatūros Draugijos 40 metų gyvavimą

Balandžio 17 dieną LLD 2-ra kuopa turėjo surengusi gerą banketą su dainų programa paminėjimui Draugijos 40 metų gyvavimo.

Kadangi tą pačią dieną turėtas posėdis toj pačioj svetainėj: 318 W. Broadway, So. Bostone, tai vakare teko dalyvauti ir Draugijos paminėjimė.

Žmonių buvo pilna svetainė. Banketas buvo geras ir graži dainų programa vadovybėje Stasio Pauros. Broadway Kvartetas sudainavo porą dainų gražiai ir pagirtinai. Paskiau sudainavo keletą gražių dainų moterų grupė irgi gana vykusiai. Ona Mineikaitė sudainavo vieną satyrišką dainelę ir tuomi labai prijuokino svečius. Svečiai plojo labai karštai visiems dainininkams. Pasirodo, jog žmonės labai ištroškę gerų sudainavimų. Tad lai gyvuoja daina!

Buvo gerų prakalbėlių, bei išsireiškimų, tinkamų draugijos gyvavimo paminėjimui. H. Tamašauskienė tinkamai pirmininkavo tam vakarui. Ji turi gerą nusiteikimą pirmininkavimui.

Labai pagirtina, kad šioj apylinkėj viena po kitos LLD kuopos rengia 40 metų gyvavimo apvaikščiojimus. Vasario 27 Lowelly, balandžio 17 So. Bostone. Kieno eilė dabar, draugai? Rengkime paminėjimus LLD gyvavimo visur.

J. M. Karsonas

BIZNIERIAMS

Būti kokiame nors biznyje ir nesiskelbti — tai tas pats, kaip mirksėti gražiai merginai tamsoje. Tu pats žinai, ką darai, bet niekas kitas to nežino . . . Nori apie savo biznį žmonėms pranešti, — pasiskelbk ir nuolat skelbkis Laisvėje!

Kvietimas floridiečiams ir californiečiams

Floridoj ir Californijoj jau prasidėjo pavasaris ir, suprantama, yra šilčiau negu žiemos laike. Gražu ir nebloga ten gyvent, jei kurie turi progą pasidaryti sau pragyvenimą. Bet tuo pačiu sykiu ir Nortuose jau pavasaris, ilgesnės dienos, saulė gražiai šviečia, atmosfera darosi vis šiltesnė, medžiai pradeda leist pumpurus, t. y. lapus ir žiedus, tuojau gėlės pradės žydėti. Žuvys ežeruose šokinėja, daro "manevrus," tik eik ir gaudyk jas, jei žinai, kaip gaudyt. Malonu, jauku sulaukus pavasario. O kaip gi yra vasaros laike Nortuose? Ak, vasaros laike negalima prilygint Floridos nei Californijos prie Nortuose malonaus ir sveiko gyvenimo! Paimkime tik Indiana ir Illinois valstijas, o specialiai Michigan valstija: k i e k č i a y r a gražių farmų, sodų, ežerų su žuvimis, ir tt. Michigano valstija yra turtingiausia įvairių žvėrių, paukščių ir žuvų. Čia yra briedžių (elnių), stirnų, meškų, zuikių ir įvairių p a u k š č i ų. Tūkstančiai medžiotojų iš įvairių valstijų važiuoja į Nortus, Michigano valstijon. O kokie čia gražūs dideli-platūs miškai, girios ir ne palmos niekam nenaudingos, bet pušys, eglės, beržai ir ąžuolai.

Sakoma, kad Michigano valstijoj, toliau į Nortus, kur auga storos gražios pušys ir eglės, ten auga ir "lietuviški" b a r a v y k a i umėdės, paliepės (ar gruzdai) ir įvairūs kitokie grybai. O rudenį visur pilna gražių kelmučių. Vienais metais drg. Chas. Tamošiūnas net iš Miami, Floridos, buvo atvažiavęs Michigano valstijon grybauti.

Michigan valstija vasaros laike iš gamtiško atžvilgio yra gražiausia iš visų valstijų Amerikoje. Jei čia dabar gyventų vysk. Antanas Baranauskas, tai jis sukurtų naują "Anykščių Šilelį" apie Michigano valstiją. Dėl sveikatos tai irgi gerai pagyventi pušynuose - eglynuose. Kas gi nežino, kaip yra malonu, lengva kvėpuot, įėjus į pušyną? Lietuvoje žmonės pavasaryje prisirinkdavo naujų auglių nuo pušų, juos virindavo ir gerdavo kaip arbatą; sakydavo, kad tai yra geras vaistas nuo džiovos.

Nei Florida, nei Californija, o ypatingai Arizona su savo aukštais akmenuotais kalnais negali prisilyginti prie Michigano valstijos. Tiesa, ten visuomet šilta, nereikia kailinių, o Michigano valstijoj būna sniego, ir du trys žiemos mėnesiai būna šalti. Bet ir Lietuvoje taip yra, vienok žmonės ten gyvena ir yra sveiki.

Tad šiuomi kviečiu floridiečius ir californiečius, kurie turite vakacijas vasaros laike, važiuokite Michigano valstijon pasigerėti gamtos grožybėmis. Čia pamatysite ne apmirusias palmas ar "koknotus," bet gražius medžius, didelės girias ir jose įvairius žvėrelius, sodus, ežerus, ir tt. O jei norėsite, tai pamatysite ir milžiniškus fabrikus su šimtais tūkstančių darbininkų, kurie pagamina visiems gražius automobilius ir kitokius dirbinius.

Mikas Detroitietis

KRISLAI

(Tąsa iš pirmo pusl.)

čių lietuvių choras. Taip rašo mūsų korespondentas, Jaunutis. Tam dedamos didelės, smarkios pastangos. Kad So. Bostone yra šaunios medžiagos gerai, veikliai menininkų grupei, tai niekas neabejoja.

Mes tiktai galime palinkėti geriausio pasisekimo tiems, kurie darbuojasi prie meno veiklos atgaivinimo.

—:—

Visi stebisi, kaip tai galėjo atsitikti, kad mūsų vyriausybė per trejetą trumpų dienų "apsivertė aukštyn kojomis." Šeštadienį valstybės sekretorius John Foster Dulles užtikrino, jog jokių pasitarimų bei derybų negali būti su Kinija be Čiang Kai-šeko dalyvavimo. Antradienį gi jau tas pats sekretorius sako, kad mes pasirengę eiti į tokius pasitarimus ir be Čiango.

Prezidentas Eisenhoweris viešai spaudos korespondentams prisipažino, jog šeštadienį (bal. 23 d.) buvo valstybės sekretoriaus padaryta klaida.

—:—

Mes turime labai praktišką lietuvišką pasakį: "Jeigu arklys ant keturių kojų suklumpa, tai kodėl žmogus negali suklupti ant vieno liežuvio?"

Todėl lai būna atleista ir mūsų sekretoriui. Jį, aišku, paklubdė pasaulinis sentimentas. Jį pakeitė patys Amerikos žmonės. Gerai, kad jis dabar jau kitokias dūmas dūmoja. Gerai, kad prezidentas irgi jau kalba apie pasitarimus su Kinijos Liaudies Respublika.

Šios klaidos pataisymą reikia skaityti taikos reikalo laimėjimu. Mes tuomi džiaugiamės ir tą sekretoriaus ir prezidento žygį sveikiname.

—:—

Nauja, baisi nelaimė užklupo tūlų mūsų šalies valstijų farmerius. Taip vadinamose "Didžiosiose Lygumose" (Great Plains) vėjai nešioja sausas žemes ir naikina laukus. Javai negali išsilaikyti. Miškai išnaikinti, nebėra kas pastoja kelią vėjams ir palaiko žemėje drėgmę.

Žmogus savo godumu prisidarė sau daug žalos. Kirto, naikino miškus, plėšė dirvonus be jokios atodairos, išarė, išakėjo ir apsėjo kiekvieną žemės pėdą. Apnuogino gatvą. Dabar už tą godumą skaudžiai turi mokėti.

Policisto Surrey teisme liudijo miesto toxicologistas Dr. Gettler. Daktaras sakė, jog tyrimas rodė, kad nušautasis 15 metų vaikas, John Sterling, galėjo būti išgėręs apie keturis vienos uncijos stiklelius 100 proof degtinės.

Ar Tamsta jau gavai Laisvei naują skaitytoją? Jei ne, tai pasirūpink gauti.

Worcester, Mass.
Gegužės 8

PASVEIKINIMAS GRĮŽUSIO PAVASARIO, PAGERBIMAS MOTINŲ

Jau vėl susilauksime gražiojo gyvybę nešančio gegužės mėnesio. Malonu yra matyti kaip skubiai sužaliuoja medžiai, sužydi žolės ir gėlės. Šiuom tiek daug gyvybės ir grožio susikaupimo mėnesiu turime ir kitą ypatybę. Tai yra motinos pagerbimui skirta diena, antras šio mėnesio sekmadienis.

Taigi, šiemet kaip ir kitais metais, Aido Choras rengia šaunų pokilį, skiriamą motinų pagerbimui.

Įvyks sekmadienį, Gegužės-May 8 d., pradžia 4 valandą popiet, 29 Endicott St.

Apart specialiai paruoštų skanių užkandžių—vaišių — Aido Choro mokytojas Jonas Dirvelis turi prirengęs tai dienai atatinkamą dainų programą. Kviečiame visus atsilankyti į šį gražiai, reikšmingai paruoštą pokilį. Niekur įspūdingiau nepraleisite laiko kaip čia.

Rengėjai

Kristijonas Donelaitis

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

"Metuose" būrų sąmonėjimą, pats tą sąmonėjimą žadina. Štai, "Vasaros darbuose" šaltyšiaus Pričkaus lūpomis išaukštinęs sunkiausią, jaudžiausią valstiečio darbą mėžimą, kaip ne tik valstiečių, bet ir ponų sotumo, pyragų laidą, tyčiojasi iš "nusivylusio ponpalaikio", kuris mano, kad "be mėšlo jų pyragais gali pasivalgyt".

Tokiu būdu matome, kad Donelaitis ryškiais realistiniais vaizdais nupiešė feodalizmo epochos klasinius prieštaravimus, valstiečių baudžiauninkų skurdžią buitį, juos nuoširdžiai užjausdamas, guosdamas. Tačiau čia pat reikia pažymėti, kad "Metų" poetas pasirodo ribotas ir bejėgis, kai bando išspręsti baudžiavinės santvarkos klausimą. Jis negalėjo išsiveržti iš gyvenamosios epochos ir savo profesijos ribų. Donelaičio ideologijoje prieštaringai pasireiškia XVIII a. pažangiosios demokratinės ir konservatyviosios idėjos. Nevienoje "Metų" vietoje poetas įsakmiai pabrėžia, kad žmonės iš prigimties yra visi lygūs. Bet gyvenime pasireiškiančią nelygybę, vienų ponystę, kitų elgetystę poetas laiko taip pat natūraliu dalyku, pateisina krikščionybės idėjomis, dievo surėdymu. Laikydamas baudžiavinę santvarką neišvengiama ir nesugriaunama, Donelaitis mano, kad jos blogybes galima sumažinti, normuojant ponų-būrų santykius moralės, teisingumo, humaniškumo dėsniais, o ne pačios santvarkos pašalinimu. Tačiau vergiško, baudžiavinio darbo ir baudžiauninko beteisės padėties bei skurdaus jo gyvenimo vaizdai yra tokie realūs, ryškūs, o paties poeto pritarimo jausmai būrams tokie nuoširdūs, kad tie nustelbia anuos sausus didaktinius samprotavimus.

Liaudiška Donelaičio pozicija matyti ne tik "Metų" poemoje atsispindėjusių socialinių santykių, bet ir gamtos vaizduose. "Metų" gamtinė poezija liudija apie poeto pastabumą, gamtos gyvenimo pažinimą ir gimtojo krašto meilę.

Donelaičio gamtovaizdžiuose atsispindi ne tik skurdi valstietiška buitis, bet ir socialinė epochos nelygybė, būrų ir ponų priešingybė.

Liaudišką Donelaičio kūrybos charakterį vertingai papildo jo kalba. Donelaičio raštai ir šių dienų lietuvių rašytojams yra kalbos liaudiškumo, paprastumo ir vaizdingumo pavyzdys.

Donelaičio kūryba XVIII a. Europos literatūros fone turi savo atskirą vietą. Donelaitis skiriasi iš to amžiaus literatūros savo realizmu, demokratizmu ir valstietiška pasaulėjauta. Donelaičiui svetimas sentimentalinis gamtos ir žmonių gyvenimo suvokimas. Svetimos jam ir klasicizmo literatūros normos bei klasikinė estetika. Paprastumas yra donelaitiškojo realizmo esminis bruožas. Gyvenimą jis vaizduoja vailstietišku pažiūriu, valstietis yra svarbiausias jo dėmesio objektas, stovi jo kūrybos centre. Tuo Donelaitis skiriasi nuo tų XVIII a. poetų, kurie rašė metų laikų temomis, vaizdavo gamtą ir valstiečių gyvenimą, bet savo poeziją skyrė to laiko aukštuomenei ir miestelėnams.

Lietuvių literatūros istorijoje Donelaitis sudarė naujos epochos pradžią. Jo reikšmė, kaip pirmojo įžymaus grožinės pasaulietinės lietuvių poezijos kūrėjo, padidėja dėl to, kad jis nutiesė pagrindus realistinei krypčiai lietuvių literatūroje tuo metu, kada kitose Europos literatūrose viešpatavo klasicizmas ir sentimentalizmas.

Donelaitis buvo pradininkas literatūros, sąmoninančios liaudį ir ruošiančios ją kovoti dėl savo išsivadavimo. Dėl to ir šiandien tą kovą laimėjusi tarybinė lietuvių liaudis su pagarba ir meile mini savo didįjį sūnų.

Skambėkite dainos, skleiskite viltį....

Aido choras, Worcester
Liuosybės choras, Montello
Laisvės choras, Hartford
Sietyno choras, Newark
Aido choras, New York
Aido Moterų choras, N. Y.
Broadway kvartetas, Boston
W. ir B. Shatusky instrumentinis duetas
O. Dirvelienės-J. Sabaliausko duetas
Aldona Wallen
Leonas Jonikas
Suzanna Kazokytė
Aldona Klimaitė
Pranas Balevičius
Augustinas Iešmanta
Sergiejus Savičievas
Irena Babarskaitė
Mildred Stensler
Jonas Dirvelis
Wilma Hollis
Albertas Potsius
Magdalena Juškienė
Madeline Knorr
Geraldine Mikuzis

(Tai dalinas sąrašas grupių ir pavienių talentų, kurie dalyvaus festivalyje. Dalyvaus ir kiti, kurie bus paskelbti vėlesniuose pranešimuose)

Pavasario Festivalis

rengia Lietuvių Meno Sąjungos Antros ir Trečios apskričių komitetai po LMS Centro globa

Įvyks Lietuvių Kultūriniame Centre
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

GEGUŽĖS 14-15

Į šią didžią pavasarinę dainos, vaidinimo, deklamacijos, šokių šventę suvyks lietuviai iš New Yorko, New Jersey, Naujosios Anglijos ir Pennsylvanijos. Tikimasi svečių ir iš Chicagos bei kitų tolimesnių vietų. Dalyvaukime visi, kam brangus lietuviškas menas. Šeštadienį, gegužės 14, šokiai prie geros orkestros.

A. Čechovas

Kapitono mundierius

Tekanti saulė raukėsi ant apskrities miesto, gaidžiai dar tik raivėsi, o tuo tarpu dėdės Rilkino smuklėje jau buvo klijentų. Jų buvo trys: siuvėjas Merkulovas, policininkas Žratva ir iždinės pasiuntinys Smiechunovas. Visi trys buvo įgėrę.

—Nekalbėk! Ir nekalbėk! — samprotavo Merkulovas, laikydamas policininką už sagos. — Civilinės žinybos tarnautojas, jeigu paimsim kurį aukštesnį, apsirengimo atžvilgiu visuomet nušluostys nosį generolui. Imkime dabar nors ir kamerherį... Kas tai per žmogus? Kokio luomo? O tu skaičiuok... Keturi aršinai geriausios gelumbės Priundelio ir sūnų fabriko, sagos, aukso apykaklė, baltos kelnės su auksiniais lampasais, visa krūtinė aukso, ant apykaklės, ant rankovių ir ant atlapų — visur blizga! Jeigu siūsime dabar ponams hofmeisteriams, štalmeisteriams, ceremonimeisteriams ir kitoms ministerijoms... Tu kaip manai? Atmenu, siuvome mes hofmeisteriui grafui Andriejui Semioničiui Vonliarevskiui. Mundierius iš tolo tik žiūrėk! Imi jį rankomis, o gyslose pulsas—tuk, tuk! Tikri ponai, jeigu siūdinasi, tai nedrįsk jų trukdyti. Išmatavai ir siūk, o vaikščioti jo primatuoti ir fasono nustatinėti anaiptol negalima. Jeigu esi vertingas siuvėjas, tai iš karto pagal matą padaryk... Nuo bokšto nušok, į batus pataikyk —va kaip! O netoli mūsų buvo, brolau tu mano, kaip dabar atsimenu, žandarų korpusas. Mūsų šeimininkas Osipas Jakličius ir pasirinkdavo dėl primatavimo žandarus, kurie užsakytojui pagal figūrą labiau tinka. Na, taigi mat... išsirinkome, brolau tu mano, dėl grafo mundieriaus vieną tinkamą žandarėlį. Pasišaukėme... Apsivilk, šunsnuki, ir pajusk!.. Na, ir juokai! Apsivilko jis, šitąjį anąjį, tuo mundierium, pasižiūrėjo į krūtinę — ir ką gi! Nutirpo, žinai, pradėjo drebėti, alpti...

—O ispravnikams ar siuvote? — pasiteiravo Smiechunovas.

—Še tau, menkas tai paukštis! Peterburge tų ispravnikų, kaip neskerstų šunų... Čia prieš juos kepurę kelia, o tenai — "pasitrauk, kur lendi!" Siūdavome mes ponams kariškiams ir pirmųjų keturių klasių valdininkams. Valdininkas valdininkui nelygu... Jeigu tu, sakysime, esi penktosios klasės, tai tu — niekniekis... Užeik po savaitės, ir viskas paruošta —todėl, kad, be apykaklės ir rankogalių, nieko daugiau... O jeigu kuris ketvirtos arba trečios, arba, sakysime, antros, čia jau šeimininkas visiems per dantis, ir bėk į žandarų korpusą. Siuvame mes kartą, brolau tu mano, persų konsului. Prisiuvome mes jam ant krūtinės ir ant nugaros auksinių riestainių už pusantro tūkstančio. Manėme, kad neatiduos; bet ne, užmokėjo... Peterburge net ir totoriuose yra kilnumo.

Ilgai pasakojo Merkulovas. Devintą valandą jis, atsiminimų paveiktas, pravirko ir ėmė graudžiai skųstis savo likimu, atvariusiu jį į miesteliūkštį, kur gyvena vien tik pirkliai ir miesčionys. Policininkas jau buvo nuvedęs du į policiją, pasiuntinys du kartu buvo suvaikščiojęs į paštą ir iždinę ir vėl grįžęs, o jisai vis skundėsi. Vidurdienį jis stovėjo prieš djačioką, mušėsi kumščiu į krūtinę ir piktai niurzgė:

—Nenoriu aš chamams siūti! Nesutinku! Peterburge aš pats savo rankomis baronui Špuceliui ir ponams karininkams siuvau! Eik šalin nuo manęs, ilgasverni, kad tavęs akyse nematyčiau! Eik šalin!

—Per aukštai įsisvajojote apie save, Trifonai Panteliejičiau, — įtikinėjo siuvėją djačiokas. — Nors jūs ir artistas savo ceche, bet dievo ir religijos neturite užmiršti. Arijus įsisvajojo nelyginant, kaip jūs dabar, ir mirė gėdinga mirtimi. Oi, mirsite ir jūs!

—Ir mirsiu! Verčiau mirtis, negu durtinius siūti!

—Ar mano prakeiktasis čia? — pasigirdo staiga už durų moteriškas balsas, ir į smuklę įėjo Merkulovo žmona Aksinija, pagyvenusi boba užraitytomis rankovėmis ir persmauktu pilvu. —Kur jis, tas balvonas, — apmetė ji rūsčiu žvilgsniu esančius smuklėje. — Eik namo, kad tu nusprogtum, ten tavęs kažin koks karininkas teiraujasi.

—Koksai karininkas? — nustebo Merkulovas.

—O šimts jį žino! Sakosi atėjęs mundieriaus siūdintis.

Merkulovas pasikasė visu penketu savo didelę nosį (tą jis darydavo kiekvieną kartą, kada norėdavo išreikšti begalinį savo nustebimą) ir suniurnėjo:

—Drignių boba apsivalgė... Penkiolika metų neregėjau kilmingo žmogaus ir staiga dabar pasninko dieną — karininkas su užsakymu! Mh!.. Eisim pažiūrėti...

Merkulovas išėjo iš smuklės ir, klupdamas, nugureno namo... Žmona jo neapgavo. Ties slenksčiu savo pirkios jis pamatė kapitoną Určiajevą, vietinio karo viršininko raštvedį.

—Tu kur valkiojies? — sutiko jį kapitonas. — Visą valandą laukiu... Ar gali man mundierių pasiūti?

—Jūsų kiln... Viešpatie! — suvapsėjo Merkulovas, springdamas ir traukdamas nuo savo galvos kepurę drauge su plaukų kuokštu. —Jūsų kilnybe! Argi man tatai pirmiena? Ak, viešpatie! Baronui Špuceliui siuvau... Eduardui Karličiui... ponas podporučikas Zembulatovas iki šiol man dešimt rublių škalnas. Ak! Žmona, duok gi jo kilnybei kėdutę, po šimts pypkių... Įsakysite matelį nuimti, ar leisite iš akies siūti?

—Na tai... Tavo gelumbė, ir kad per savaitę būtų pasiūta... Kiek paimsi?

—Susimildami, jūsų kilnybe... Ką jūs,— nusišypsojo Merkulovas. — Aš ne pirklys koksai. Mes juk suprantame, kaip su ponais... Kada persų konsului siuvome, ir tai be žodžių...

Išmatavęs kapitoną ir palydėjęs jį, Merkulovas ištisą valandą stovėjo vidury pirkios ir suglumęs žiūrėjo į žmoną. Jis nenorėjo tikėti...

—Sakyk, susimildama, štai kokia okazija! — suniurnėjo jis pagaliau.—Kur gi aš pinigų gausiu gelumbei? Aksinija, duokš, brolau tu mano, paskolyk man tuos pinigus, kur už karvę gavai!

Aksinija parodė jam špygą ir nusispiovė. Šiek tiek palaukus, ji darbavosi žarstekliu, daužė į vyro galvą puodus, tampė jį už barzdos, bėgiojo į gatvę ir rėkė: "Gelbėkite, kas dievą tiki! Užmušė!.." Bet šie protestai nieko nepadėjo. Kitą rytą ji gulėjo lovoje ir slėpė nuo gizelių savo mėlynes, o Merkulovas vaikščiojo po krautuves ir, koliodamasis su pirkliais, rinkosi tinkamą gelumbę.

Siuvėjui prasidėjo nauja era. Nubusdamas rytą ir apžvelgdamas drumzlinomis akimis savo mažą pasaulėlį, jis jau nebesispiaudė su įdūkimu. O kas visų keisčiausia, jis nustojo vaikščiojęs į smuklę ir dirbo savo darbą. Tyliai pasimeldęs, jis užsidėdavo didelius plieninius akinius, raukdavosi ir, lyg kokią šventenybę, ištiesdavo ant stalo gelumbę.

Per savaitę mundierius buvo gatavas. Išlyginęs jį, Merkulovas išėjo į gatvę, pakabino ant tvoros ir ėmė valyti; nuima pūkelį, pasitraukia per sieksnį, prisimerkęs ilgai žiūri į mundierių ir vėl nuima pūkelį— ir taip porą valandų.

—Bėda su tais ponais! —kalbėjo jis praeiviams. — Nebegaliu daugiau, nusikamavau! Išsilavinę, delikatiški—nagi pataikyk.

Kitą dieną, po valymo, Merkulovas išsitepė plaukus alyva, susišukavo, įvyniojo mundierių į naują kolenkorą ir nuvyko pas kapitoną.

—Nėra kada man su tavim, basly, kalbėti! — sustabdydavo jis kiekvieną praeivį. — Ar nematai, kad mundierių kapitonui nešu?

Po pusvalandžio jis grįžo iš kapitono.

—Su pinigais, Trifonai Panteliejau! — pasitiko jį Aksinja, plačiai šypsodama ir susigėdusi.

—Na ir kvaišė!—atsakė jai vyras. — Argi tikri ponai moka iš karto? Tai ne pirklys koksai — paima ir iš karto tau pakloja! Kvaišė...

Dvi dienas Merkulovas gulėjo ant krosnies, negėrė, nevalgė ir magėjosi pasitenkinimo jausmu, nelyginant Herkulis po visų savo žygių įvykdymo. Trečią dieną jis nuėjo pinigų atsiimti.

—Ar jo kilnybė atsikėlęs?—sužnibždėjo jis, įslinkęs į prieškambarį ir kreipdamasis į pasiuntinį.

Ir, gavęs neigiamą atsakymą, jis kaip stulpas atsistojo prie statkos ir ėmė laukti.

(Bus daugiau)

Worcester, Mass.

PAKVIETIMAS

LDS 57 kuopa rengia smagų pasilinksminimo vakarą. Įvyks GEGUŽIO (MAY) 6 d., 8 val. vakare, 29 Endicott St., aukštutinėje salėje. Čia noriu priminti LDS nariams, kad panašiuose parengimėliuose, apart to, kad suėjus pasikalbi, pasilinksmini, dar dalyviams dovanėlės yra išduodamos. O svarbiausia yra tas, kad šiek-tiek kuopos iždan pinigų įplaukia, kurie labai reikalingi. Mūsų kuopa kiekvienam mirusiam nariui perka gyvų gėlių buketą. Jei ižde pinigų nebus, ką tada darysime?

Todėl nariai ir nenariai, minėtą dieną malonėkite atsilankyti į LDS 57 kp. smagų parengimą.

LDS 57 kp. Koresp.

ST. PETERSBURG, FLA.

MIRUS

Simanui Veliuskaičiui

LLD 45 kuopa reiškia giliausią užuojautą jo broliui Jonui Veliuskaičiui Kanadoj, jo dviem sesutėm Argentinoj, ir kitiems giminėms.

O Simanui Veliuskaičiui — lai jam būna lengva šios šalies žemelė.

Valdyba

Philadelphia, Pa.

Iš gražaus, sėkmingo parengimo

Balandžio 23 d. 414 Green St. salėje įvyko gražus parengimas. Jį surengė aldiečiai ir moterų klubas. Diena pasitaikė labai graži ir šilta, tarpe 70 ir 75 laipsnių. Ir saulutė puikiai šildė. Rodosi, kiekvienam kėlė ūpą kaip nors pasismaginti, eiti kur nors, pasiekti smagumą. Na, taip ir į šį parengimą atėjo draugai, pažįstami ir artimi pagerbti Joną Rainį, mūsų seną veikėją. Pribuvo visi, kuriuos pasiekė mūsų garsinimai. Ir neapsivylė nė vienas. Kaip ir visuomet, turėjome svečių ir iš toliau.

Pav., tik atėjus komisijos nariams apie 4 val., brooklynietis Adomas Dagis jau sveikinasi su mumis. Čia pat ir kiti brooklyniečiai — Pranas ir Nastė Bukniai, S. Sasna. Bet Mildred Stensler, Tadas Kaškiaučius, Mildred tėvelis Jameson jau rengia estradą, kad būtų, kaip reikia, kaip tinka koncertui. Tuojau pasirodo Jonas Grybas, taip pat ir A. Bimba pilnomis mašinomis svečių. Greitai pasirodo pilna mašina eastoniečių, su Tilviku pryšakyje, taip pat Bekampiai iš Ovalan, N. J., Senas Vincas su savo drauge iš Gibbstown, N. J., Ramanauskai iš Almont, Pa., Stašis iš Dublin, Pa., kuris dar nėra pilnai susveikęs po širdies priepuolio. Pasirodo ir daugiau svečių, kuriuos visus neįmanoma nė suminėti.

Pirmininkė P. Walant atidarė programą 8 val. vak. Ji trumpai paaiškino šio parengimo tikslą ir paačiavo publikai už skaitlingą atsilankymą, ir perstatė pirmą programos punktą — mišrų kvartetą, kurį sudaro Ona Stelmokaitė, Mildred Stensler, Tadas Kaškiaučius ir Jonas Grybas. Jiems, kaip ir visiems kitiems programos pildytojams, akompanuoja mūsų įžymusis muzikas, pianistas ir kompozitorius, taip pat brooklynietis Pranas Balevičius (Balwood).

Antrą punktą išpildė Augustinas Lešmanta, trečią Suzanna Kazokytė, ketvirtą vėl kvartetas. Visi šie mūsų dainininkai taip gerai dainavo, taip publikai patiko, jog jinai aplodismentais privertė juos daugiau dainuoti, negu buvo programoje pažymėta.

Tada buvo pertrauka, kol artistai prisirengė prie suvaidinimo scenos iš operetės "Bailus Daktaras." Buvo perstatytas pakalbėti A. Bimba. Jis kalbėjo apie Laisvės dešimties tūkstančių dolerių fondo vajų. Prašė po meninės programos paaukoti tam svarbiam reikalui pagal išgalę. Kiek teko patirti, tai jis ir Buknys asmeniškai prieidami prie parengimo dalyvių ir paprašydami paramos, surinko apie porą šimtų dolerių.

Po pertraukos tuojau prasidėjo vaidinimas. Operetės turinį ir prasmę paaiškino Mildred Stensler ir publiką supažindino su vaidintojais. Vaidinime dalyvavo Augustinas Lešmanta, Nellie Ventienė, Tadas Kaškiaučius, Suzanna Kazokytė ir Elenutė. Dirigavo M. Stensler, pianu akompanavo F. Balevičius. Šis aktas buvo mums svarbi naujenybė. Suvaidino taip gerai, jog geriau nereikia nė norėti. Visų balsai gražūs, skambūs. Vietomis vaidinime yra sveiko juoko, kai trys moteriškės, motina duktė ir tarnaitė, susižavi vienu jaunikaičiu, dainuojančiu už lango naktį.

Po meninės programos parengimo dalyviai susirinko į apatinę svetainę ir ten vaišinosi gėrimais ir valgiais. Mūsų parengimų nuolatinės darbininkės T. Beleskienė ir E. Mulokiutė vos spėjo maistą paduoti. Nors mes maisto turėjome gana daug, bet pabaigoje šiek-tiek trūko.

Mes turime gerų draugų ir draugių, kurie prisidėjo su darbu prie šio parengimo padarymo pasėkmingu, taip pat su aukomis. Albertas Merkis suvežė maistą ir berods aukojo bundelių. A. Žalnieraitienė aukojo du labai gražius keikus, kuriuos pati iškepė. A. Stašienė, iš Dublin, Pa., aukojo didelį sūrį, kuris davė $11.-75 pelno. B. Ramanauskienė iš Almont, Pa., aukojo du didelius sūrius, kurie davė gražaus pelno. Beje, labai gražiai padėjo pasidarbuoti N. Buknienė ir Bekampienė. Pletienė darbavosi prie tikietų pardavinėjimo, Šaulinskienė prie barčekių ir, kaip jau minėta, Beleskienė ir Molukiutė virtuvėje. Visos pribuvo anksti, nebuvo rūpesčio. Draugai dirbo už baro. O Kazlauskas, kaip visada, buvo visur irpmutinis, visur padėjo, kur tik reikėjo.

Vardu visos komisijos tariu širdingai ačiū draugams ir draugėms, kurie aukojo maisto arba dirbo parengime. Taipgi ačiū visai publikai už atsilankymą, už gražų, ramų užsilaikymą. O didžiausias ačiū tenka artistams, kurie mus taip gražiai palinksminote. Mūsų ausyse ilgai skambės jūsų malonūs balsai ir jūs nebūsite mūsų pamiršti iki sekančio parengimo. Mes žinome, kad jūs tęsite šį prakilnų darbą toliau. Dar sykį ačiūjums!

Visuomet su jumis, geneji prieteliai, **Mortos Duktė.**

P. S. Po koncerto buvo draugui Jonui Rainiui įteikta dovana ir gražus gėlių buketas ir keiksas puošė jo stalą.

Lowell, Mass.

MANO VIEŠA PADĖKA

Dalyvaujant So. Bostono gražiajame bankete bal. 17 d., turėjau laimę sėdėti už skobnio greta draugo hudsoniečio Urbono. Jis norėjo už mane pamokėti už bilietą, bet draugė Tamašauskienė sako: nereikia Karsonui už banketą mokėti. Draugas Urbonas vistiek tą kainą paskyrė man. Ačiū Tamašauskienei! Ačiū gerajam draugui Urbonui už dovanėlę!

Užsibaigus banketui, pasikėlus nuo skobnių, susitinku kitą gerą draugą, tai Petrą Galinį ir draugę Galinienę. Petras sako: sveikas drauge, senai tave mačiau. Bet rankom pasikračius,—mano delne kas tai tokio pasiliko. Tik vėliau sužinojau. Ačiū, Petrai, labai! Ačiū ir draugei Galinienei. Nors ten ant vietos paačiavau geradėjams, bet lai būna ir viešai padėkota. Jūsų auka man yra labai brangi mano gyvenimo padėtyje, tad nežinau nei kaip beačiuoti geriesiems draugams už atjautimą.

Linkėdamas jums geros ir ilgos sveikatos, dar kartą tariu širdingą ačiū!

Jonas M. Karsonas

TRIUKŠMAS DĖL IMIGRANTŲ ŽEMINIMO

Kanados imigracijos ministras J. W. Pictersgill, kalbėdamas Vancouveryje, pasakė, kad, girdi, "bet koks imigrantas, atvykstąs į Kanadą, negali prilygti Kanadoje gimusiam kūdikiui..."

Kaip matome, Mr. Pictersgill yra aštriai prieš imigrantus nusistatęs ir tas jo pareiškimas, sakoma, sukėlė nemaža triukšmo.

Greiti pasinaudoti proga, New Yorko kaimynijų teatrai paskelbė rodymą filmo "Smash-Up," kuriame vaidina Susan Hayward. Ta gražuolė aktorė šiomis dienomis naujai paskilbo bandymu nusižudyti.

HARRISON, N. J.

L.L.D. 136 kuopa rengia linksmą vakarėlį paramai dienraščio Laisvės, įvyks šeštadienį

BALANDŽIO 30 APRIL

Pradžia 7-tą Val. Vakare

VIETA: 17 ANN ST.

Pelnas skiriamas sukėlimui $10,000 fondo išlaikymui dienraščio Laisvės. Ir mūsų kolonija nutarė turėti parengimą, kad paremti brangiąją Laisvutę

Kviečiame iš visos New Jersės atsilankyti į šį gražų pasilinksminimą.

Rengėjai

Wilkes-Barre, Pa.

Iš Brooklyn, N. Y., atvyksta Lietuvių Liaudies Teatro grupė žymiausių artistų ir suvaidins labai įdomią komediją, užvardintą:

"Prašvilpta Laimė"

PERSTATYMAS ĮVYKS SEKMADIENĮ

Gegužės-May 1, 4:30 P. M.

Tautiškos Bažnyčios Salėje, 206 Parrish St.

Labai juokinga ir kartu pamokinanti komedija. Visa Wilkes-Barre apylinkė turėtų pasirūpinti ją pamatyti. Pradžia anksti, tad ir iš toliau atvykusiems bus galima anksti sugrįšti.

Širdingai kviečiame visus atsilankyti.

Rengėjai

LOWELL, MASS. GEGUŽĖS-MAY 21

Šeštadienį, gegužės 21 dieną Lowellis turės šaunų pokilį

BANKIETAS

SU LABAI ŠAUNIA DAINŲ PROGRAMA

Menininkai iš New Yorko

Atvyksta palinksminti rytiečius gražiomis dainomis

Am. Liet. Pil. Kliubo Salėje

14 Tyler St. **Pradžia 6-tą val. vakare**

Kviečiame visos apylinkės lietuvius dalyvauti šiame bankiete. Bus gera vakarienė ir įspudinga dainų programa, kurią mums duos žymūs menininkai iš New Yorko.

Šis Banketas Yra Rengiamas Paramai

Dienraščio Laisvės

Visoje Amerikoje eina vajus sukelti $10,000 fondo išlaikymui dienraščio Laisvės. Tad prisidėkime ir mes prie to gražaus apšvietos reikalo—paremkime dienraštį Laisvę.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Viešbučių darbininkai parems floridiečius

New Yorko viešbučių darbininkai unijistai pasisakė, jog jie rems Miami viešbučių darbininkų pastangas susiorganizuoti. Taipgi nutarė remti tenai vykdomą 8 viešbučių darbininkų streiką.

Finansiniai paremti streikierius, newyorkiečiai išleido aukoms rinkti blankas. Taipgi darbuosis informuoti newyorkiečius apie Miami Beach viešbučių darbininkų streiką. Mat, tūkstančiai newyorkiečių ten atstogauja ne vien tiktai viduržiemiu. Daugelis planuoja ten važiuoti atostogų pavasarį ir vasarą.

Užstreikuotais yra už vis didžiausieji tame rezorte: Algiers, Casablanca, Monte Carlo, Roney Plaza, Saxony, Sans Souci, Sherry Frontenac, Sorento. Kai šis raštas pasieks skaitytoją, gal streikas bus praplitęs ir toliau. Pradžioje, balandžio 13-tą, buvo sustreikavę darbininkai tiktai dviejų: Monte Carlo ir Saxony, tačiau streikas nuolat plinta.

Buvęs Brooklyn Eagle pastatas neužilgo bus nugriautas. Toje vietoje statys naują teismabučiams pastatą.

Helikopteriu perkels į kitas stotis

New Yorke jau veikia helikopteris, kuris perneša lėktuvų keleivius iš vienos stoties į kitą pačiame New Yorke. Taipgi palaiko susisiekimą su Newarko, Teterboro ir Westchester stotimis 4 kartus per dieną. Ir vykdo reguliarius skridimus į White Plains, Stamford, New Brunswick ir Trenton.

ATMATOS LIUDIJO TEISME

Senyvi Sheepshead gyventojai Mr. & Mrs. Speck buvo pašaukti į teismą už sumetimą atmatų ne joms atitinkamon dėžėn. Jie ginčijo to nepadarę. Sudėję atmatas į didelę dėžę, ant tačkos atvežė į teismą. Teisėjui esant labai užimtam, byla tapo atidėta čielai savaitei, tad ir tos atmatos likosi teismabučio koridoriuje. Už savaitės, atėjus teismo dienai, teisėjas juos išteisino, nelaukė iki visus "parodymus" teisme iškraus.

Gubernatorius Harrimanas atmetė bilių, kuris siūlė įvesti 40 valandų savaitę visuose tuose policijos departmentuose, kur dirba 4 ar daugiau policistų.

New Yorko miesto teismai jau surinko 100 tūkstančių dolerių nuo įtartų teršime miesto. Baudimas prasidėjo kovo 15-tą.

Richmond Hill, N. Y.

L.D.S. 13 kuopos svarbus susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gegužės-May 5 d., pradžia 8 val. vakare, Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Avenue.

Visi nariai dalyvaukite susirinkime. Kuopa rengia didelį pikniką, kuris įvyks birželio-June 19 d., Kasmočiaus Parke, Great Neck, N. Y. Tad piknikui bus reikalinga talkos pikniko sutvarkymui ir išvedimui.

13 kuopa šį pikniką rengia kartu su 1-ma kuopa paminėjimui 25 metų LDS gyvavimo. Dėkime pastangų, kad piknikas būtų sekmingas. Dalyvaukite šiame susirinkime. —Komitetas

(85-87)

REIKALAVIMAI

LINDEN, N. J.

Reikalingas bartenderis dirbti Lithuanian Liberty Park barrūme. Pageidaujame lietuvio. Prašome kreiptis asmeniškai.

Lithuanian Liberty Park
340 Mitchell Ave., Linden, N. J.
M. Prakop, Koresp.

(85-86)

Harrimanas pasirašė rendų kontrolės ir iškontrolės bilių

Valstijos Seimelio pračjusioje sesijoje priimtas ir dabar gubernatoriaus pasirašytas rendų kontrolės bilius turi dvejopus nuostatus. Jis tūlose vietose palaiko rendų kontrolę tokią, kokia dabar yra. O kitose vietose leidžia iškontroliuoti. Dar kitose, kur renda nebuvo kontroliuojama, uždraudžia miestams įvesti savo kontrolę.

Pasirašydamas bilių, Harrimanas sakė, jog jis nėra pasitenkinęs tuo republikonų valdomo Seimelio pagamintu įstatu — pasirašo tiktai dėl to, kad nėra pasirinkimo.

Įstatas įeis galion liepos 1-mą, dvejiems metams.

Kontrolė tebepalaikoma 12-je apskričių, įskaitant 5-kis New Yorko didmiestyje, taipgi Albany, Clinton, Jefferson, Renselaer, Rockland, St. Lawrence ir Westchester.

26 kitos apskritys jau buvo iškontroliuotos pirmiau.

Naujai iškontroliuoja vienos ir dviejų šeimų namus, kuriuose gyvena ir pats savininkas, sekamuose apskrityse: Monroe (Rochester), Oneida, Onondaga ir Schenectady. Bet miestams leidžia kontroliuoti, jei mato reikalą. Didesnieji namai tose apskrityse tepasilieka kontroliuojami.

Iškontroliuoja (panaikina kontrolę): Cattaraugus, Chautauqua, Columbia, Duches, Fulton, Herimer, Montgomery, Ontario, Oswego, Saratoga, Seneca, Steuben, Suffolk, Ulster, Yates. Šių apskričių miestams uždrausta atsteigti kontrolę.

Erie ir Niagara apskritis iškontroliuoja ir uždraudžia miestams atkontroliuoti 1 ir 2 šeimų namus, kuriuose ir pats savininkas gyvena.

Nassau apskrityje palaiko kontrolę, išskiriant tik 1 ir 2 šeimų namus, kur gyvena savininkas. Uždraudė miestams atkontroliuoti tuos mažuosius namus.

Ieško čia parduoto čiepų serumo

New Yorke buvo smarkiai ieškoma apie 146 pakelių naujojo čiepams serumo, gaminto Cutter labaratorijose, Kalifornijoje. Serumą sustabdė po to, kai kituose miestuose čiepytų vaikų 11 susirgo paralyžiaus liga.

Miestinis sveikatos departmentas jau buvo susekęs ir atėmęs 432 pakelius.

Sykiu įsakė daktaras atsargiai stebėti visus tuo serumu čiepytus vaikus.

Sveikatos autoritetai sako, jog tai nereiškia, kad Salk serumas būtų blogas. Jie tiki jo saugumu. Dar nėra užtikrinimo, kad šis sulaikytasis būtų blogas. Daleistina, kad tie vaikai jau buvo užsikrėtę polio pirm čiepijimo. Serumą sulaikė atsargai, kad neužkrėstų, jeigu pasirodytų, kad jis negerai padarytas.

Žinovai sako, jog gerai padarytas serumas būna tyras, visiškai be tos ligos perų. Jis negali susargdinti, tik pastiprina atsparumą, kad asmuo galėtų atsilaikyti prieš ligos perus, jeigu su perais susidurtų bile kur.

APDEGĖ NUO APVIRTUSIO PEČIUKO

Bronx gyventojas George Shelf, 50 m., pavojingai apdegė kerosininiam pečiukui apvirtus ir padegus butą. Bandęs gelbėti, bet nebepajėgęs. Gaisragesiai jį rado sukniubusį pastato koridoriuje.

Teamsterių unija neis prieš transportininkus, sako unijistai

Teamsters Unijos prezidentas New Yorke Martin T. Lacey buvo susitikęs su Transportininkų Unijos prezidentu Michael J. Quill. Pasitarime su jais dalyvavo AFL Teamsterių Unijos lokalo 237-jo, New Yorke, viršininkas Henry Feinstein.

Po to pasitarimo, teamsterių viršininkas Feinstein pasiuntė transportininkams telegramą. Joje užtikrina, jog teamsteriai neturėjo ir neturi tikslo veržtis į transportininkų dirvą, bandyti paveržti tos unijos narius sau, ar reikalauti už juos derybų. Sako, jog New Yorko komercinės spaudos riksmas, būk teamsteriai "grąso nuversti Quillą" yra nieku nepagrįsta propaganda prieš unijas.

Protestuos prieš kėlimą gaso kainų

Majoras Wagneris lankėsi Washingtone kongresinių komisijų posėdžiuose. Jis ten buvo nuvykęs protestuoti prieš planuojamą pakėlimą gaso kainų. Tikimasi ir eilinių vartotojų protestų.

Jeigu kompanijų dabar esamieji planai praeitų, jei valdžia leistų, vidutinė gaso bila galėtų kainuoti apie $20 daugiau per metus.

Wagneris tuo klausimu susidomėjęs ne vien tiktai dėl eilinių vartotojų, bet ir dėl paties miesto. Miestas savo įstaigoms pirkdamas iš kompanijų gasą sumoka mižiniškus pinigus jau dabar. Jeigu leistų vėl pakelti kainas, priedai kainuotų miestui gal 60 milijonų dolerių daugiau.

New Yorko miestas dabar turi apie 2,447,193 privatinius ir miestinius vartotojus.

Kainų pakėlimo šį kartą reikalauja ne vietinės kompanijos, bet tos, iš kurių naturalis gasas imamas. New Yorko mieste liko tiktai 957,000 vartotojų, kurie dar gali naudotis ir dirbtinuoju gasu. Visų kitų virtuves kontroliuoja Texas gaso kompanijos ir jų atstovai bei prieteliai Kongrese.

Long Island gelžkelių firma pradėjo imti po 10 centų ekstra už kožną traukinyje pirktą bilietą. Valdinė įstaiga taipgi leido kompanijai išskaityti po 10 iki 15 c. už tikietus, kurie jau buvo nupirkti, bet nevartoti, už kuriuos pirkėjas nori atsiimti įmokėtus pinigus.

Brooklyne keturi vyrai tapo nuteisti už nelegalų degtinės darymą. Varykla buvo prie 628 Dean St., netoli nuo policijos stoties. Du newarkiečiai ir 1 Queens pilietis nuteisti metus su virš kalėti, o 1 Queens gyventojas pasimokės $100. Penktajam pabaudą vėliau skirs.

Kalbama, kad gal nugriaus Carnegie Hall, o toje vietoje statys komercinį pastatą. Tam tikslui perkantieji esą pasiūlę už tą salę 4 milijonus dolerių. Ten koncertuojantis simfoniškas orkestras turėtų statytis savo meno veiksmams kitą centrą.

Nelegaliai telefonų periminėjimai

Newyorkietis valstijos prieš kriminalybes komiteto direktorius liudydamas Washingtone pareiškė įdomų faktą, kuris parodo, kaip leidimas paneigti žmonių teises vienu žingsniu, veda prie neleistų paneigimų keleriopais žingsniais.

John M. O'Mara, direktorius, sakė, jog leidus periminėti asmenų privatinius pokalbius telefonu, paplito neleisti, nelegalūs periminėjimai. Sako, jog prie 1 leisto, yra po 4 neleistų, nelegalių.

O'Mara, taipgi buvęs tam komitetui patarėjas William J. Keating, sakė, kad visašališkoji valdžia turėtų uždrausti periminėjimus telefonu.

Keating, buvęs prokuroro Hogano štabe keletą metų, taipgi liudijo, jog prokuratūros reikalavimas leisti periminėti telefonus neturi rimto pagrindo. Jis tikrino, kad iš tų periminėjimų beveik nieko rimtesnio negalima sužinoti, kaip tik apie prostitutes ir gemblerius. O tas reikalinga tiktai tam, kad policija žinotų, kiek "bookies" pelnosi ir kiek gali tikėtis iš jų gauti kyšio, sakė jis.

O'Mara, išbuvęs 10 metų FBI agentu, taipgi tikrino, kad periminėjimas telefonų tarnauja New Yorko policijoje tiems, kurie nori "pasidarytį šalutinių pinigų."

Pagerbs auklėtojas

New Yorko miestinis labdaros departmentas ruošia specialį pagerbimą dviem dešimtims pasižymėjusių auklėtojų-motinų. Jas pagerbs pasiruošiant Motinos Dienai, kurios proga iš visų bus parinkta viena, kaip miesto Foster Mother of 1955. Iš tų 11 yra iš Brooklyno ir Queens.

Motina nusižudė su savo dukryte

Neapgyventame užkampyje netoli Oakland, N. J., balandžio 27-tą atrasta uždususi mašinoje Mrs. Dorothea Babcock ir jos dukrytė Barbara, 8 metų. Jų ieškojo nuo balandžio 25-tos vakaro, kai parėjęs iš darbo jos vyras rado tik raštelį, kuriame grąsino nusižudyti. Ją atrado netiksliai ten užsukęs automobilistas.

Tyrinėtojai sako, jog jos protas buvo pašlijęs pastaraisiais metais. Ji vaizdavosi, kad jinai dukrytei sudavusi per veidą ir kad dėl to jos veidelis nepataisomai sužalotas. Visos pastangos įtikinti ją, kad mergaitė sveika ir graži, negelbėjo. Už tą savo "prasikaltimą" ji atsiprašinėjo ir paliktame raštelyje.

Vagonas raštinėje

Visiems jau yra tekę matyti šaunias raštines, įrengtas traukiniuose. Tačiau brooklynietis Melvin Silver, nei nesigirdamas, gali sakyti, jog jis ne tiktai matė, bet ir pats savo raštinėje turėjo traukinį. Pavėlavusio sustoti traukinio vagonas, su visa siena, įlindo į jo raštinę, 1049 Rockaway Ave.

JAMES STEWART and JUNE ALLYSON in Strategic Air Command

Color by TECHNICOLOR

Galinga Drama didžiausiame pasaulio judžių ekrane. Dabar rodoma

PARAMOUNT

B'way at 43rd St. Doors Open 8:30 A.M.

Maskva.— Amerikos ambasada čia patvirtino faktą, kad perdavė maršalui Žukovui prezidento Eisenhowerio atsiųstus laiškus.

Tokyo. — Japonijos policija suėmė komunistų vadą Hiroši Hasegavą.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau Pėžių Jono ir Juozo iš Mariampolės aps., Mačiuliškių km., Ameriką išvažiavo prieš pirmąjį pasaulinį karą, iš amato kriaučiai. Paskutiniu laiku gyveno Philadelphiloje ir Baltimorėje. Už jų pačių atsiliepimą, ar kas apie juos žinodamas man praneš, būsiu dėkinga.
A. Spužukė, 39 Givens St.,
Toronto, Ont., Canada.
(85-87)

1872 1955

83 METAI

$1000.-- Nuo Ugnies Apdrauda

KAINUOJA TIK $1.00 PER METUS

WORKMEN'S MUTUAL FIRE INSURANCE SOCIETY, Inc.

227 E. 84th St., New York 28, N. Y.

Tel. REgent 4-2432

Virš 73,000 narių — 81 Skyrius Jungtinėse Valstijose

TAPKITE NARIU ŠIANDIEN!

Depozitas 90c už kiekvieną $100 vertės apdraudos bus jums pilnai grąžintas po narystės išsibaigimo. Greitas atlyginimas visų nuostolių.

KLAUSKITE DĖL PROSPECTUS 62.

Apdraudos išduota virš $167,000,000

Turto virš $2,300,000

"Ugnies Dept. gali jums užgesint ugnį, bet jie negali jums atlyginti už jūsų nuostolius."

RICHMOND HILL AUTO TOP

HENRY YUDT, Owner

135-11 Hillside Ave.,
Richmond Hill, N. Y.
Tel. JAmaica 6-2191

HENRY STOLZENBERGER Inc.

FUNERAL DIRECTORS

450 E. 162nd St., Bronx, N. Y.
CY. 3- 4343

OTTO F. PUMMER, pres.

REAL ESTATE

$95.00 ĮMOKĖTI $10.00 Į MĖNESĮ

PASTATYS JŪS LINK NAMŲ SAVININKO MŪSŲ NEPAPRASTAS BUDŽETO PLANAS

VISAI NAUJI BUNGALOWS NUO $2,990 AUKŠTYN

JŪS GALITE TURĖTI SAVO VASARINĮ AR APSKRITŲ METŲ PRIE GRAŽAUS

Lake Hopatkong Heights

Lengvai išmokamas, mūsų nepaprastas budžeto planas pastatys jus pilnon nuosavybėn į malonių apskritų metų vakacijinių namų; vienoje iš greičiausia augančių susėdijoje, Metropolitan srityje. Lake Hopatcong Heights yra šeimų vakacijų ir apskritų metų vieta su pilnais rekreacijų patogumais vaikams, kur jūs galite poilsiauti be rūpesčio su maloniais kaimynais. Tik ribotas kiekis namukų begalima gauti. Pasinaudokite šiuom svarbiu pasiūlymu tuojau.

BAŽNYČIOS, BUSAI, KRAUTUVIŲ PATOGUMAI ARTI

Važiuokite į Lake Hopatcong ir įsitikinkite save šiąja stebėtina proga. Matykite modelius ant nuosavybės.

KELRODIS Į NUOSAVYBES:

Važiuokite link Lake Hopatcong ir laikykitės po vakarų puse nuo ežero, sukite po kaire prie State Park arti fontano, viena minutė iki nuosavybės. Įsitėmykite vardą:

LAKE HOPATCONG HEIGHTS

DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ RAŠYKITE:

Lake Hopatcong Hgts., Inc.

17 Academy St., Newark, N. J.

Gerbiamieji: Be jokio atsidėkojimo, prisiųskite pilną informaciją liečiant Lake Hopatcong Heights.

Vardas .....

Gatvė .....

Miestas .....

Dept. F. P.

GARBINGAS ŠERMENŲ APTARNAVIMAS

JOSEPH V. McGRATH
Laidotuvių Direktorius
91-20 87th Ave., kamp. 92nd St.
Jackson Heights
HAvemeyer 6-3700

Brooklyn, N. Y.

LDS 1-mos kuopos susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 3 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje, 280 Union Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Kurių duoklės nemokėtos, malonėkite ateiti ir užsimokėti.

Valdyba

(84-85)

New York City

Laisvė pardavinėjama ant šių News Stands:
Union Square
14th St. ir 4th Ave.
(ant kampo, kur prasideda Klein departmentinė krautuvė)

Taipgi 14th St. ir 3rd Ave.

KAILINIAM PADĖLIS FUR STORAGE

ALEX DIMANTS FUR CO.
150 W. 28th St., New York, N. Y.
(IRT iki 28th St.)
Telefonas CH. 2-1079

"Namie Tai Geriausia Vieta"

Šaukite HOME Delei

Namams Maliavos Galionais
Baltos Arba Spalvuotos

DUTCH BOY $6.95
MOORE HOUSE PAINT .. 5.65
EAGLO HOUSE PAINT .. 5.15
WALL-FIX—BONDEX—CREO DIPT

Mes turime pilną pasirinkimą maliavotojams medžiagų. Pristatome kas dieną.

Klauskite savo Dealerio

HOME WALL PAPERS

Members of the Steuben Society
Showrooms:
Jamaica Ave., Arti 117 St.
VIrginia 7-6070—6071

Wall-TeX ◆ SanitaS

Žinokite, jog visada Komisas Patikimiems Dekoratoriams

RICHMOND HILL

PARDAVIMAI

Drabužių valymo, prosijimo ir pataisų įstaiga, ten gyvuojanti 40 metų, parduodama labai prieinama kaina. Sąlygas sužinoti įstaigoje, darbadieniais, nuo 9 ryto iki 7 vakaro: Daniels Cleaners, 277 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y. (Greenpointėje). Lorimer busu privažiuojama prie pat durų.

(82-86)

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS
Savininkas

306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Gerai Patyręs Barberis

MATTHEW A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

NEW YORK

HELP WANTED—FEMALE

NAMŲ DARBININKĖ

Port Washington, L. I., namuose. Nuosavas kambarys ir miegrūmis. Gera alga. Maža šeima su vienu kūdikiu. Šaukite:
Port Washington 7-4984.

(83-85)

FINNISH EMPLOYMENT AGENCY

Poros ar pavieniai. Virėjai, tarnaitės, namų ruošai darbininkai. Dalinai ar pilnam laikui. Guolis vietoje ar kitur. Patyrę ir be patyrimo. Greitas padėjimas į darbus visiems.
860 Madison Avenue, N. Y. C.
Tel. BU. 8-6562

REIKALINGA VIREJA

Turi kalbėti angliškai ir pageidaujama, kad būtų patyrusi. Darbas klebonijoj.
5815 Catalpa Ave., Ridgewoode
HE. 3-3646

(85-87)

REIKALINGA TARNAITĖ

Lengvam Namų Darbui
Guolis vietoje arba kitur. $50 į savaitę.
Šaukite Madame Rozinko
Tel. FI. 8-9055

(85-87)

MALE and FEMALE

POROS. Abelnam namų darbui. Virėjai, tarnautojai, slougės. Patarnautoja ir kambarių valytoja. Visokių namų darbų turime. Patyrusiems ir be patyrimo. Nuolatiniai — laikinai — daliai laiko. **MRS. STRICKER & NEPHEW, 624 Madison Ave. (59th St.). EL. 5-5556. (Room 305).**

REAL ESTATE

BALDWIN, 6 rūmų, pwdr. rūmas, ištaisytas sklepas, colonial appointments, didelis gyvenamasis rūmas, ugnavietė, residential blinds, nuo sienos iki sienai divonai. Pilnai įrengtas. Puikiausiose sąlygose. Gražiai ištaisytas kiemas. Ištaisytas bar rūmas, skalbykla, daug šėpų. Turite matyt, kad įvertinti šią nepaprastą progą. Kreipkitės tik norinti pirkti. $19,900. **BA. 3-2675.**

(84-86)

PARDUODA SAVININKAS--Woodside, su nuolaida, iš priežasties savininko mirties. 1 šeimos mūrinis, puikiausiose sąlygose. 5 miegrūmiai, 2 maudynės, solarium, sėdėjimui rūmas, valgymui rūmas ir modernine virtuvė. Attached garadžius. Dabar sudėta 2 air conditioning units. Ideališkas del daktaro ar dentisto. — $23,000. Pamatymas pagal sutartį—Tel. **RA. 8-4265.**

(81-87)

Parduoda savininkas — Manhasset, Plandone. Patrauklus vasarnamis prieš-revoliucinio periodo. 6/10 akro žemės, 100 jardų iki vandens, 10 minučių nuėjimas į stotį. Graži apylinkė ir kaimynystė. Prašo $21,000. Pamatymas pagal sutartį. Kviečiame tik rimtai norinčius pirkti. Greitam pardavimui tik $19,000.
MA. 7-5364.

(83-85)

Patogu augančiai šeimai! Parduoda savininkas — Island Park. 7½ rūmų, 1½ maudynių, ištaisytas sklepas, plesteriuotos sienos, šilto vandens šiluma. Apšildytas, knotty pine saulės rūmas. 3 miegrūmiai, 2½ blokai iki mokyklos, stotis ir beach. Tuojau užimamas. Tiktai $15,000. Šaukite **LO. 6-2044.**

(83-86)

Puikus 45 rūmų viešbutis Greene County. 45 akrų, pilnai įrengtas. Naujos lovos ir užtiesalai. Arti New York City. Išnuomojamas ar pardavimui. Lengvi išmokėjimai. Dėl daugiau informacijų rašykite: **Box A28, Room 830, 11 W. 42nd St., N. Y. C., Ar šaukite Mrs. Ungar —Cortland 7-1444.**

St. Albans, Tarptautinė apylinkė. Parduoda savininkas iš priežasties blogos sveikatos. 2 šeimų Stucco, 3 ir 4 kambariai. Taipgi krautuvė tinkama pardavinėjimui aprėdalų, likerių, geležinių reikmenų, sieninių popierių ir baldams medžiagą.
$15,000. **LA. 8-1230.**

(85-87)

BUSINESS OPPORTUNITIES

Parduoda savininkas. Luncheonette su 4 booths, 11 krėslų, 6 dienų biznis, prieš vieno iš didžiausių miesto namų projektų. Viso metinių įeigų $60 — 65,000, pelno neša 30—35%. Raštiškos garantijos. $1,250 savaitinių įeigų. Turim parduot. Lengvi išmokėjimai, ilgas lysas. Kviečiame Brokers. **ST. 6-9812.** 6 A. M. iki 6 P. M., klauskite **Anthony Enrico.**

(83-86)

J. TREUBERT DELICATESSEN

Aptarnaujama Tik Geriausia Maistu

60-50—71st Ave., Ridgewood, N.Y.
Tel. HE. 3-5379